

การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน
กรณีศึกษาโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

พชรพล นมเนย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา
โรงเรียนแม่ระมาดน้อย" เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อลงกา ศรีพันธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกา ศรีพันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2559

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ แสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ตลอดจนตรวจทานแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิพากษ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพวง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทักษิ อุดมรัตน์ และดร. อาพัทธ์ เตียวตระกูล ที่ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงผลงาน เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองการณิศา ถาแก้ว ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อยที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ครูอดุลย์ แยมมี และครูธีระศักดิ์ แก้วเมืองมา โรงเรียนบ้านท่าอาจ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุน อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐานที่ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจนสำเร็จได้ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจกับผู้ศึกษาค้นคว้าอันสำคัญ ที่ผู้ศึกษาไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด

สุดท้ายนี้คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่ครูบุคลากรทางการศึกษา อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้เขียนตำราทางวิชาการที่ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าอ้างอิงคุณค่าและผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

พชรพล นมเนย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนแม่ระมาดน้อย
ผู้ศึกษาค้นคว้า	พชรพล นมเนย
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558
คำสำคัญ	แนวปฏิบัติที่ดี, การส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ 3) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4) คณะกรรมการสถานศึกษา 5) นักเรียน รวม 10 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านระเบียบวิธี (Methodological Triangulation) วิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย โดยศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน 3 ด้าน ด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนแม่ระมาดน้อย ได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้งานอาชีพจริง และมีการทำสัญญา MOU ร่วมกับสถาบันอื่นๆ และสรุปผลศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี ได้เป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และ ด้านการนำอาชีพพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษา สรุปผลงานวิจัยนี้

ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในรูปแบบการประชุมคณะกรรมการ บุคลากร และสถานักเรียนของโรงเรียนร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารมีการส่งเสริมบุคลากรเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียนเต็มรูปแบบ โดยใช้การถ่ายทอด องค์ความรู้จากภายในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมถึงชุมชน ผู้บริหารใช้หลักการกระจายอำนาจตามความเหมาะสมของบุคลากรตามแผนงาน และให้คำปรึกษาทางวิชาการ และมีการบริหารจัดการ

การศึกษาการงานอาชีพของนักเรียนซึ่งเกิดความพึงพอใจกับ ชุมชน นักเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรภายนอก

คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมงานอาชีพนักเรียน ร่วมจัดกิจกรรมงานอาชีพให้กับนักเรียน และกำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรม โครงการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร ซึ่งมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องตามบริบทชุมชนซึ่งเป็นเขตพื้นที่สูง ถิ่นทุรกันดาร ความต้องการของผู้เรียน กำหนดโครงการ แผนงานกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี โดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ลงสู่การปฏิบัติจริง สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน การดำเนินงานให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียน มีการทำ MOU บันทึกข้อตกลง ร่วมกับสถานศึกษาวิทยาลัยการงานอาชีพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ในแต่ละกิจกรรมมีการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมโครงการ เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนสอน และยังมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนผนวกกับกิจกรรมโครงการส่งเสริมงานอาชีพ โรงเรียนมีการจัดอาคารสถานที่โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่จัดการอาคารสถานที่ มีบรรยากาศคำนึงถึงความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เชื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์เนื้อหาสาระให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพศึกษา โดยมีแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียน มีวิธีการวัดผลประเมินผล ซึ่งนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

นักเรียนมีทักษะงานอาชีพในแต่ละกิจกรรม มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานอาชีพ นักเรียนนำทักษะงานอาชีพ นำองค์ความรู้ช่วยเหลือครอบครัว ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัว นำไปประกอบอาชีพใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน

การสื่อสารในการสัมมนาฯ ตอบคำถามไม่ตรงประเด็นและไม่เข้าใจในประเด็นคำถาม เป็นปัญหาที่พบในงานวิจัยนี้ จึงเสนอแนะให้พยายามทำความเข้าใจ และอธิบายประเด็นคำถาม และควรทำการศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่การสื่อสารที่เข้าใจ มากกว่านี้

Title A STUDY OF THE BEST PRACTICES OF THE PROMOTING THE CAREERS OF STUDENTS : A CASE STUDY OF MEALAMARDNOI SCHOOL.

Author PACHARAPON NOMNOEI

Advisor Assistant Professor Atchara Sriphan, Ph.D.

Academic paper Independent study M. Ed. in Educational Administration, Naresuan University, 2015

Keywords The best practices, The Promoting the careers of students

ABSTRACT

This study aimed to learn about promoting careers of Mealamardnoi school students'. The key informant in this study were 10 persons consisting of (1) school administrator (2) head of academic of administration (3) teacher who teach in the career and technology (4) school board (5) Mealamardnoi school students. Methodological triangulation technique was used for data collection and analysis data by inductive conclusion method. The study in best practice of Mealamardnoi school students promoting careers interested in 3 aspects:

1. Operating conditions to promote jobs in Mealamardnoi School

The principles of committee meeting made administrator and team work were going to effectively plan. Teamwork was consisted of school board, teacher and student. They could shared the vision, policy planning and responsibility. Mealamardnoi School was supported about the promoted of carrier students. They shared the knowledge both of internal and external organizations, include community. Administrator distributed work for personnel's school appropriately. He was the consultant and managed the carrier of student until other organization agreed with his project.

School board, parents and community were participated in Mealamardnoi School's project. Supported careers to students and monitored the progressive of the school.

Educational Curriculum of school was setting in local program, community high area, wilderness ,learning in processes, defined project concept, practice in professional learning program” which relative in school policies. Coordination outside organizations called MOU agreement with the career education college. Career learning student's could shared knowledge between personnel in school, families, community and other organizations. They were monitored about the summary of the project for improve the teaching. Management the environment and service for students in dormitory beds school safety and facilities.

2. The management for learning in career.

Teacher's effectively capacity, that planned, assigned target of student quality, and desired characteristics . The content was appropriate such as, made the media and technology integration in learning until assessment. Students had some skills, effectiveness in activities after learning careers and having the average knowledge was high. 3) The development of careers after graduation.

Students had the careers skill, they had positive attitude towards for their carrier. To help student families' for work in summer and vacation. They made income for family, expanded student's business and some student interested in learn more in professional program in the professional collage.

The miss communication and student understand interview were research obstacle. To explained in question issues made student get in. In the next research should study in central area school.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดกับการปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	8
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานอาชีพในสถานศึกษา	18
แนวคิดระบบทวิภาคี (Bi - partism).....	25
บริบทของโรงเรียน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การตรวจสอบข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	40
ผลการศึกษาด้านสภาพปัจจุบันด้านการดำเนินงานอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่ระมาดน้อย	40
ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ	86
ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการนำอาชีพพัฒนาตนเองของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษา.....	88
5 บทสรุป.....	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ	97
ปัญหาและอุปสรรค	97
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก	102
ประวัติผู้วิจัย	125

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงข้อมูลนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย	43
2 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สาขาบ้านห้วยปูลิง	44
3 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สาขาบ้านพะจะ	45
4 ภาพรวมทั้ง 3 ด้านผลการวิจัยเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	80
5 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านสภาพการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียน แม่ระมาดน้อย	85
6 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ	86
7 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ	88

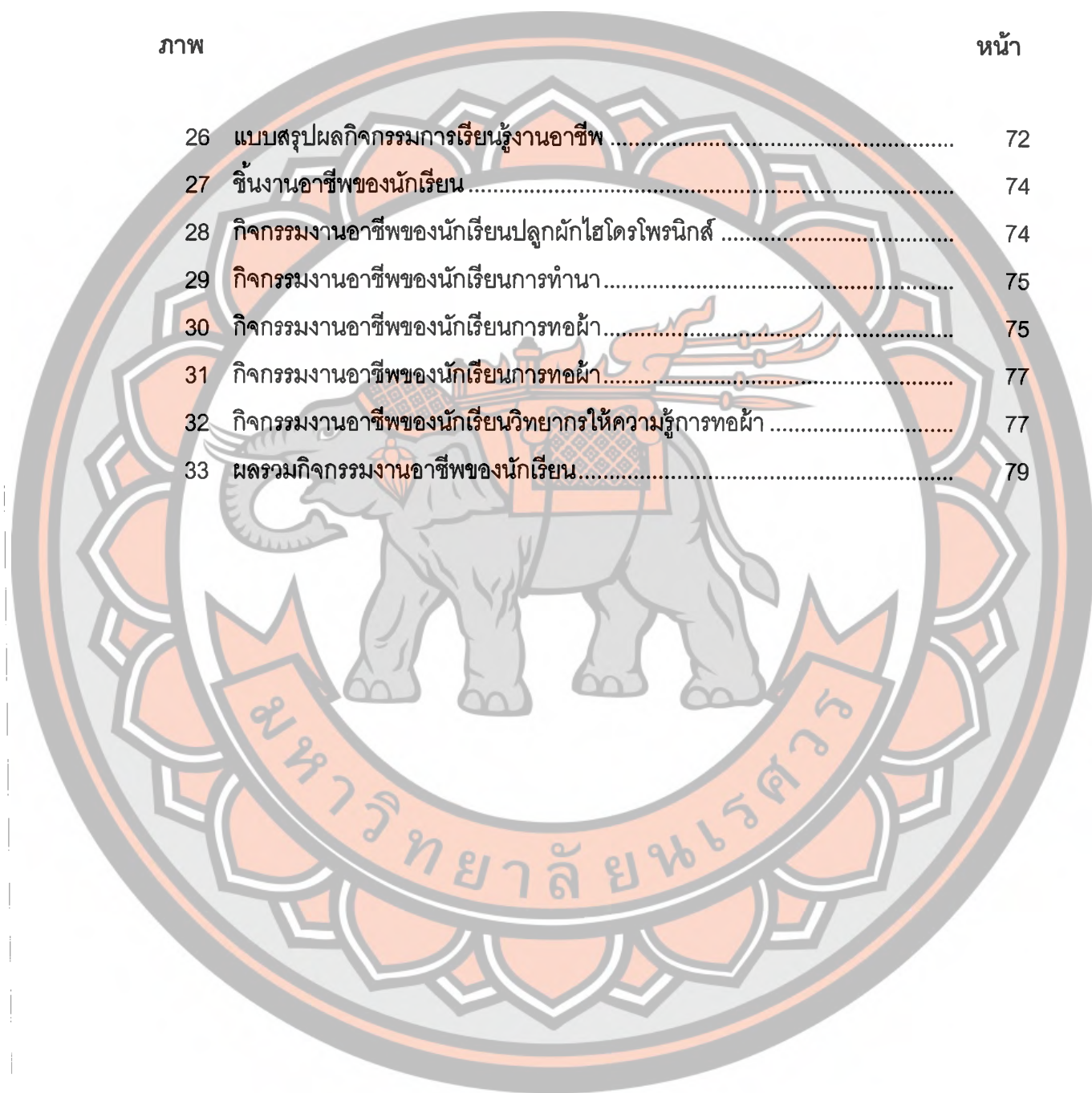
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	35
2 วิสัยทัศน์โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย	47
3 นโยบายโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย	48
4 การประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย	48
5 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย	50
6 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	53
7 การพัฒนางานอาชีพของคณะครูโรงเรียนแม่ระมาดน้อย	54
8 การพัฒนางานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย	54
9 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์ภายนอกงานอาชีพโรงเรียนแม่ระมาดน้อย.....	55
10 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์ภายนอกงานอาชีพโรงเรียนแม่ระมาดน้อย	56
11 แผนภูมิการศึกษาต่อของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย.....	57
12 แผนภูมิการศึกษาต่อของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย.....	59
13 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการทำนาของนักเรียน	59
14 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชระบบไฮโดรโปนิกส์ของนักเรียน	60
15 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรของนักเรียน	60
16 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับร้านค้าของนักเรียน	61
17 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผักสวนครัวของนักเรียน.....	62
18 องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมมอบโล่เชิดชูเกียรติเกี่ยวกับงานอาชีพ	64
19 องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมบันทึกเกี่ยวกับงานอาชีพ	64
20 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย	66
21 แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมทำนา.....	68
22 แผนการจัดการเรียนรู้.....	68
23 สื่อการเรียนรู้ทำอิฐบล็อก	70
24 สื่อการเรียนรู้การทำแยม	70
25 แหล่งสืบค้นการเรียนรู้งานอาชีพ.....	71

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
26 แบบสรุปผลกิจกรรมการเรียนรู้ฐานอาชีพ	72
27 ชิ้นงานอาชีพของนักเรียน	74
28 กิจกรรมงานอาชีพของนักเรียนปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	74
29 กิจกรรมงานอาชีพของนักเรียนการทำนา	75
30 กิจกรรมงานอาชีพของนักเรียนการทอผ้า	75
31 กิจกรรมงานอาชีพของนักเรียนการทอผ้า	77
32 กิจกรรมงานอาชีพของนักเรียนวิทยากรให้ความรู้การทอผ้า	77
33 ผลรวมกิจกรรมงานอาชีพของนักเรียน	79

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากนโยบายรัฐบาล ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ปี 2557 กล่าวถึง การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ มีการดำเนินการ เร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นโยบายนี้ กล่าวถึงการสนับสนุนส่งเสริมการงานอาชีพอย่างชัดเจน รัฐบาลต้องการสร้างรายได้สร้างอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาปากท้อง การงานอาชีพเป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อความอยู่รอด และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ, 2557, น. 1)

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาศักยภาพการแข่งขันและสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและดำเนินการเพื่อปรับสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาและสามัญศึกษาให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการผลิตกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาตอบสนองต่อภาคการผลิตสินค้าและอาหาร ภาคการท่องเที่ยว ภาคการบริการ ภาคการขนส่ง บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล และอื่น ๆ ในสาขาที่มีความขาดแคลน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เผยแพร่ความรู้และการพัฒนาต่อยอดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ วิสาหกิจ การประกอบอาชีพและดำเนินธุรกิจ ควบคู่ไปกับการเผยแพร่องค์ความรู้และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, น. 3)

ทั้งนี้ ยังเกี่ยวเนื่องกับนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ยกกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา และสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ปรับปรุงระบบของโรงเรียน ให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำมีส่วนร่วม และการประสานงาน สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์การเอกชน องค์การชุมชน และองค์กรสังคมอื่น และนโยบาย "การลดเวลา

เรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นแนวทางดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อต้องการจะตอบใจพ่ย์ว่า จะทำอย่างไรให้เด็ก ผู้ปกครอง และครู มีความสุขในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการให้พิจารณาเรื่องเวลาเรียนของเด็กในปัจจุบันด้วย (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น. 1)

สรุปจากนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด นโยบายกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเพิ่มสัดส่วนการเรียน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการเรียนต่อสายอาชีพ โดยเพิ่มสัดส่วนสายอาชีพ : สายสามัญ เป็น 51 : 49 และกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง ดำเนินการตามนโยบายการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนต่อสายอาชีพสายอาชีพ ตามบริบทภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตอบสนองต้องการของตลาดแรงงานที่ขณะนี้มีความต้องการกำลังคนในสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ

การเลือกโรงเรียนเป็นสื่อกลางในการสร้างงานอาชีพ เนื่องจากโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนที่สำคัญ แหล่งปลูกฝังจริยธรรม มีกฎระเบียบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียน แหล่งการเรียนรู้ไม่เฉพาะนักเรียนเท่านั้นที่สามารถเข้ามาเรียนรู้ แต่จะดีมาก หากนำชุมชนเข้ามาเรียนรู้ในโรงเรียน เพราะโรงเรียนสามารถให้ความรู้ได้ไม่หยุด ไม่เพราะแต่ตำราเรียน แต่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อารายธรรม ความคิดเห็นที่หลากหลาย ทั้งนี้การจะร่วมมือ ของโรงเรียนและชุมชนได้นั้น จำเป็นต้องมีผู้นำของแต่ละองค์กรคอยร่วมมือกัน โดยโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ผลักดัน ส่วนชุมชน อาจมีผู้นำชุมชนเป็นผู้ร่วมผลักดัน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตั้งเป้าหมายของการร่วมมือ จะเห็นได้ว่า การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี ในด้านการส่งเสริมอาชีพ มีประโยชน์อย่างยิ่งทั้งที่ ในกลุ่มนักเรียน และกลุ่มชุมชน มีเหตุผลชัดเจน เนื่องจากการสร้างอาชีพสามารถให้นักเรียน และบุคคลในชุมชนมีรายได้ ในการดำรงชีวิต อาชีพเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการพัฒนาในชุมชนชนบท อาจเป็นการพัฒนาโดยวิถีธรรมชาติ เกษตรกรรม หรือสร้างอาชีพที่จำเป็นต่อชุมชนนั้น ๆ และทำให้บุคคลในชุมชน ไม่ต้องขวนขวายหางาน และไม่ปัญหาการว่างงาน อีกทั้ง อาชีพเหล่านี้ จะเป็นแรงผลักดัน ให้มีการพัฒนาชุมชน และทำให้บุคคลในชุมชน รักบ้านเกิดของตัวเอง

โรงเรียนแม่ระมาดน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลชะเนือ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 4 ได้รับการยกย่องให้ความร่วมมือและส่งเสริมในการจัดการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 ในสถานศึกษาระบบทวิภาคี กับวิทยาลัยต่าง ๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการ

ในการส่งเสริมงานอาชีพ และการศึกษาต่อในระบบอาชีวศึกษาโดยส่งผลต่อผู้เรียน และเป็นโรงเรียนนำร่องในการจัดการศึกษาส่งเสริมงานอาชีพให้กับนักเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ในปัจจุบันได้มีข้อมูลทางสถิติทางสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) กล่าวถึงข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2557 ระบุว่า ประเทศไทยมีประชากรวัยแรงงาน จำนวน 39 ล้านคน (อายุ 15 - 60 ปี) วิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว สังเกตว่ามีเด็กเยาวชนวัยเรียน (อายุ 15 - 18) มากกว่า 1 ล้านคน หรือมากกว่า 1 ใน 4 คน ที่เลิกเรียนหนังสือก่อนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเข้าสู่ตลาดแรงงานด้วยวุฒิ ม.3 หรือต่ำกว่า สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนผู้เข้าสอบ O-Net และ V-Net ในปีการศึกษา 2554 และ 2557 จะพบว่าจำนวนเด็กเยาวชนที่เคยสอบ O-Net ระดับ ป.6 และ ม.3 เมื่อปีการศึกษา 2554 มีเด็กกลุ่มเดียวกันนี้หายไปจากการสอบ O-Net และ V-Net ในปีการศึกษา 2557 ระดับ ม.3 ถึง 124,237 และ ม.6 และปวช.3 ถึง 237,237

เทียบข้อมูลดังกล่าวนี้กับข้อมูลฐานประชากรของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย (ปี 2538/2541) จะพบว่าเด็กที่เกิดในปี 2538 และ 2541 จำนวนรวมทั้งสิ้น 928,956 คน และ 862,260 คนตามลำดับ หายไปจากระบบการศึกษาทั้งสิ้น 361,975 คน หรือคิดเป็น 40% ด้วยสาเหตุนี้การออกโรงเรียนกลางคืนเป็นปัญหาหนึ่งซึ่งทำให้ตลาดแรงงานได้ขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อมีความรู้ในการประกอบอาชีพ และป้องกันการออกโรงเรียนกลางคืนอย่างไร้ประสิทธิภาพ (ไกรยศ ภัทรราชวาท, 2557)

จะเห็นได้ว่า ข้อมูลทางสถิติในปัจจุบัน เด็กนักเรียนที่เลิกเรียนหนังสือก่อนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนมาก ซึ่งเด็กนักเรียนเหล่านี้ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะสาเหตุใด ๆ ในการออกจากโรงเรียน กลางคืน หรือ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเหล่านี้หายไปจากระบบการศึกษา ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ และฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ อย่างน้อยนักเรียนได้มีความรู้ และสามารถนำความรู้เหล่านี้ได้ไปประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ ซึ่งอาชีพที่นำมาพัฒนาเหล่านี้ ไม่ได้หนีห่างไปจากชุมชนของนักเรียนเหล่านั้นเลย อาชีพที่ถูกพัฒนานั้นได้ถูกพัฒนามาจาก แหล่งชุมชน สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมที่ชุมชนเหล่านั้นได้สืบทอดต่อ ๆ กันมา และยังถือว่ให้นักเรียนช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษได้อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญของ แนวทางปฏิบัติที่ดี ด้านการพัฒนาอาชีพ ของนักเรียนและชุมชน โดยยกตัวอย่าง โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนได้มีนโยบาย สร้างอาชีพให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้และมีอาชีพติดตัวเมื่อ สำเร็จการศึกษา ส่งเสริมการสร้างอาชีพ ให้แก่ ชุมชน ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ทราบสภาพการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่ระมาดน้อย เพื่อนำไป เป็นแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนต่อไป
2. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 นำผล วิจัย แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน นำไปเป็นแนวทางการบริหารงานด้านการ ส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาอื่น นำแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริม งานอาชีพของนักเรียนไปพัฒนาต่อยอดที่สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ตำบลชะเนือ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน โรงเรียน แม่ระมาดน้อย ตัวชี้วัดความสำเร็จของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานการส่งเสริมงานอาชีพ ของนักเรียน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีประเด็นการศึกษาดังนี้

1. ด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย
2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญ โดยอาศัยหลักการเป็นตัวแทนที่ดี ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลด้านบุคคล สถานที่ และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลด้านบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 2 คน คือ หัวหน้างานวิชาการ และ ครูผู้สอน เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา และนักเรียน แบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 คนรวม จำนวน 6 คน ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

2. แหล่งข้อมูลสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ตำบลชะเนือ อำเภอมะเขาะ จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

3. แหล่งข้อมูลเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แสดงข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและการดำเนิน การส่งเสริมงานอาชีพ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผลงานที่ได้รับการสนับสนุนงานอาชีพ เป็นต้น

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการลงภาคสนาม เป็นระยะเวลา 17 สิงหาคม พ.ศ. 2558 – 31

มีนาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือ

ภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ในงานวิจัยนี้ จะศึกษาเฉพาะแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

2. การส่งเสริมงานอาชีพ หมายถึง การพัฒนาทักษะอาชีพด้านต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด การพัฒนาอาชีพมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ มีการพัฒนาสินค้าให้สามารถให้สามารถเข้าสู่ตลาดการแข่งขัน และเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ ด้านสังคม ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีจะส่งผลให้สภาพของสังคมดีขึ้น ด้านการศึกษา ครอบครัวที่มีเศรษฐกิจดี และโรงเรียนที่มีแนวทางส่งเสริมส่งเข้ารับการศึกษได้ตามความต้องการการพัฒนา อาชีพจึงมีความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการผลิต และ กระบวนการตลาดโดยการนำ ภูมิปัญญาวัฒนธรรม / เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ กับงานอาชีพดังนี้ การปลูกผัก การทำนา การก่อกองดินผสม และการทอผ้า ในงานวิจัยนี้ จะศึกษาเฉพาะแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

4. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การร่วมมือทางวิชาการในการจัดการศึกษางานอาชีพโดยร่วมพัฒนาผู้เรียน และการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยมีสถานศึกษา อาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการและสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประสพการณ์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านอาชีพให้แก่ผู้เรียน เช่น เรื่องเนื้อหาตรงตามความต้องการ สื่อเทคโนโลยีอุปกรณ์ ใบงาน วิธีการวัดผลประเมินผล และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ จะศึกษาเฉพาะแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

6. การส่งเสริมอาชีพของนักเรียน หมายถึง การนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญา งานอาชีพในชุมชน และงานอาชีพที่มีความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อมาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดทักษะผู้เรียน ทักษะทางด้านงานอาชีพ และอนุรักษ์ศิลปะภูมิปัญญาของท้องถิ่นในชุมชน สามารถนำไปต่อยอดในสาขาวิชาอาชีวศึกษา

7. การนำอาชีพไปพัฒนา หมายถึง ผู้เรียนหรือผู้ร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปประกอบอาชีพจริง ต่อยอดในงานอาชีพในครอบครัว ประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ และนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในงานวิจัยนี้ จะศึกษาเฉพาะแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

8. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนแม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2557

9. หัวหน้าวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่รับผิดชอบ เป็นหัวหน้าแผนงานวิชาการ มีตามขอบข่ายงาน ตามแผนงานของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2558

10. ครู หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาและครูที่รับผิดชอบ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ปฏิบัติงานในโรงเรียน แม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2558

11. กรรมการสถานศึกษา หมายถึง องค์คณะบุคคลทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนกิจการของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการ ทางการศึกษา การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จกับสถานศึกษาและคณะกรรมการมีบทบาท หน้าที่ร่วมกับบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามที่ร่วมกัน กำหนดขึ้น ซึ่งถูกแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนแม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2558

12. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อยที่ได้รับการส่งเสริมงานอาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ตำบลชะเนือ อำเภอมะรุม จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี
2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานอาชีพในสถานศึกษา
3. แนวคิดระบบทวิภาคี
4. บริบทของโรงเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดกับการปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ความเป็นมาของแนวปฏิบัติที่ดี

สมพร เพชรสงค์ (2548, น. 15 อ้างอิงใน ชีรพล อายุวัฒน์, 2552, น. 21-22) กล่าวว่า จุดเริ่มต้นของแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เริ่มต้นจากวงการแพทย์ เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่ดีไม่ว่าจะนำวิธีการปฏิบัตินั้นไปปฏิบัติที่ไหนอย่างไร ผลงานที่ปฏิบัติก็จะนำไปสู่ผลสำเร็จของหน่วยงานซึ่งจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานที่ดีกับหน่วยงานย่อยและมีการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยงานภายนอก แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้มีการนำไปใช้จนได้มาตรฐานในสหรัฐอเมริกา สมาคมวิชาชีพทางการแพทย์มีการรวมตัวกันเพื่อปรับปรุงคุณภาพการดูแลผู้ป่วย สมาชิกของสมาคมจะทำการปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือโปรแกรมการดูแลสุขภาพในราคาที่ต่ำแต่สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการได้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงความรู้ ประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน การจัดกิจกรรมการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องนั้น ได้มีการแจกรางวัล Best Practice เพื่อกระตุ้นการปรับปรุงคุณภาพผลงาน รางวัลที่ให้นั้นแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของผลงานต่าง ๆ ซึ่งเชื่อถือได้ว่าเป็นผลงานชิ้นเยี่ยมในแต่ละประเภท ส่วนรางวัลใหญ่มีเพียงรางวัล คือ Grand Prize ผู้ชนะจะได้รางวัลเป็นเงิน 2,400,000 บาท ผลงานของผู้ได้เข้าร่วมสัมมนาระดับชาติของสมาคม

ดังกล่าวผลงานจะได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Best Practice และเว็บไซต์ของสมาคมซึ่งมีลักษณะที่เกิดขึ้นจากความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งการประเมินสำหรับการได้รับรางวัลนี้มีวิธีการที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนใช้การสนทนาและมีการใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการ สำหรับให้เป็นเครื่องมือในการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ความหมายของการปฏิบัติที่ดี

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ไว้ได้ดังนี้

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2546, น.1) ให้ความหมายของคำว่า Best Practices คือ การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จจากกล่าวได้ว่า การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ คำว่า Best Practices นี้เป็นคำที่ให้ความหมายในเชิงเทียบเคียง คือ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และเป้าหมายเป็นหลัก คำว่า ดีที่สุดอาจจะไม่ได้หมายถึงดีที่สุุดจริง ๆ ขององค์การทั้งหมด แต่อาจจะเฉพาะสำหรับองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น เพราะแต่ละองค์กรมีวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ สภาพธุรกิจ และปัจจัยภายในขององค์กรที่แตกต่างกันไป ดังนั้น Best Practices จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเรื่อง ๆ เดียวหรือกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งเพียงอย่างเดียวแต่ขึ้นอยู่กัสิ่งที่ดีที่สุดที่แต่ละองค์กรมองหา เป็นแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ที่นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและบรรลุมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล Best Practices ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดเวลาในการปรับปรุงประสิทธิภาพองค์กรได้โดยการศึกษาจาก Best Practices ขององค์กรต่าง ๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

สมพร เพชรสงค์ (2548, น. 15 อ้างอิงใน สิริพล อายุวัฒน์, 2552, น. 25) ได้ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ว่าหมายถึง วิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุดดังนั้นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จึงไม่ใช่เป็นแค่เพียงวิธีการทำงานที่ดี แต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุุด ซึ่งมีการทำงานในเชิงระบบบริหารและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุด

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2547, น. 1-2) กล่าวว่า Best Practices คือ วิธีปฏิบัติที่ดีในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ซึ่งเผยแพร่เป็นความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) เพื่อให้ผู้อื่นได้ทดลองนำไปปฏิบัติ

สุนิศา อุดมเดช (2558, น. 26) กล่าว การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติสำหรับทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จและเป็นแนวทางที่ดีที่สุุด ซึ่งเป็นผลมาจาก

การนำความรู้ไปปฏิบัติจริงแล้วสรุปความรู้และประสบการณ์ที่ได้เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่ดี Best Practice เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในแต่ละเรื่อง ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุก หน่วยงาน จากหลายช่องทาง ทั้งตัว ผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ ภาวะปัญหา และการ ริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาที่มีขั้นตอน เมื่อมีวิธีการทำงานที่ต้องผ่านการเล่าเรื่อง ที่เป็นการทำงาน ของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้ามสายงาน ข้ามหน่วยงานโดย เกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับกลุ่มคน และระดับหน่วยงานย่อย Best Practice ที่ได้ควรมีการบันทึก เขียนรายงานเพื่อการศึกษาพัฒนา และเผยแพร่ได้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ อย่างยิ่ง

ความสำคัญของการปฏิบัติที่ดี

บุรุษย ศรีมหาสาร (2547, น. 3-4) กล่าวว่า จากหลักการที่ว่า “ถ้าได้นำความรู้ไปใช้ ความรู้นั้นก็ยิ่งเพิ่มคุณค่า เพราะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง” ดังนั้น เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการความรู้ในองค์กรคือเพื่อให้คนในองค์กรมีการ ปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการทำงาน ที่ช่วยเพิ่มผลผลิตทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณดังกล่าวของ Peter Senge ที่ว่าความรู้คือ ความสามารถในการทำอะไรก็ตามอย่างมีประสิทธิภาพ (Knowledge is the capacity for effective actions)

1. การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กับการจัดการความรู้ การจัดการความรู้จะบรรลุ เป้าหมายได้ต้องทำให้การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่เป็นความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ซึ่งอยู่ในตัวคนให้กลายเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เช่น เอกสารรายงาน คู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้นำไปใช้พัฒนางานแบบต่อยอดความรู้และ สามารถเก็บการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) นั้นไว้ในคลังความรู้ขององค์กรไม่ให้ความรู้นั้น หายไปกับบุคคล เมื่อบุคคลนั้นออกจากหน่วยงานแล้ว

2. การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้เป็นเรื่อง สำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้รวมทั้งแปลงความรู้ของคนไปเป็นความรู้ของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น จะต้องมิตักษะใน 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- 2.2 การทดลองศึกษาหาแนวทางใหม่ ๆ
- 2.3 การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต
- 2.4 การเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของคนอื่น
- 2.5 การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร

จะเห็นว่าการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็น 1 ใน 5 ของทักษะในองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กับการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้นแบบ เพื่อศึกษาการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสถานศึกษานั้น ว่ามีวิธีการบริหารงานอย่างไรจึงประสบความสำเร็จแล้วจัดทำเป็นเอกสารการสัมมนาเพื่อนำเสนอในห้องอบรมเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทำให้ได้แนวทางปฏิบัติที่จะนำไปใช้บริหารโรงเรียนของตน ไม่ต้องบริหารแบบลองผิดลองถูก

4. การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควรจะเริ่มต้นจากการค้นหาหรือรวบรวมการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ จากครูที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ หรือครูดีเด่นในวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ครูเหล่านั้น ได้ถ่ายทอดความเชี่ยวชาญไปสู่ครูคนอื่น ๆ เพื่อเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนไปคล้ายดาวกระจาย โดยใช้ฐานความรู้และประสบการณ์ของครูที่ประสบความสำเร็จด้านการสอน เป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาครูให้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง

การนำแนวคิดของการปฏิบัติที่ดีไปใช้

ความโด่งดังของการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานในภาคธุรกิจได้นำไปใช้เป็นรางวัลหรือสิ่งจูงใจให้กับฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อกระตุ้นให้ฝ่ายต่าง ๆ เกิดการสร้างสรรค์ผลงาน และวิธีปฏิบัติที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าอันนำไปสู่การสร้างผลกำไรให้กับองค์กร ผลการรับรางวัลสมัยแรก ๆ จะเป็นด้วยรางวัล แต่ต่อมามีหลาย ๆ องค์กรเห็นว่า การให้รางวัลดังกล่าวไม่สามารถกระตุ้นการทำงานได้เพียงพอและยั่งยืนได้จึงเปลี่ยนรางวัลและรูปแบบการให้รางวัล โดยเน้นรางวัลในสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น การให้โอกาสผู้ปฏิบัติระดับล่างเข้าถึงผู้บริหารระดับสูงได้ง่ายขึ้น และไม่เป็นทางการ (Best Practice) ที่ดีควรจะมาจากกระบวนการค้นหาที่ดีเช่นกัน ต้องตอบคำถามให้ได้ก่อนว่า (Best Practice) ที่เราเลือกนั้นมาจากกระบวนการคัดเลือก การวางแผน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบหรือไม่กลุ่มงานประเมินและกำหนดมาตรฐานงานได้จัดการความรู้เรื่องการจัดทำ (Best Practice) พบว่าขั้นตอนการค้นหา (Best Practice) เป็นสิ่งจำเป็น และไม่ควรละเลย ไม่ควรเลือกหรือตัดสินใจจากความรู้สึก แต่ควรยอมรับได้ด้วยหลักการและเหตุผล และจากระบบข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (Fact) มีขั้นตอน คือ (สมพร เพชรสงค์, 2548, น. 16-18 อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552, น 29-31)

1. กำหนดเป้าหมายในการค้นหา (Best Practice) ให้ชัดเจนว่าต้องการศึกษาอะไร เช่น การพัฒนาองค์ด้านบุคลากร หรือการจัดการเรื่องอื่น เพราะจะได้ไม่สับสนในการจัดเก็บข้อมูลและ

คำนึงถึงว่า (Best Practice) นั้นเป็นสิ่งที่ “ปฏิบัติได้จริงและเห็นผลแล้ว” ไม่ใช่แนวคิดทฤษฎีเท่านั้น ต่อมาก็ควรพิจารณาว่าขั้นตอน/วิธีปฏิบัติขององค์กรนั้น ๆ เป็น “นวัตกรรม” หรือบทเรียนที่มีคุณค่าแก่การเรียนรู้หรือไม่ ตั้งคำถามต่อไปว่า นวัตกรรมนั้น คืออะไร (what) ทำอย่างไร (How) ทำเพื่ออะไร ทำไมจึงทำ (Why) แล้วดำเนินการจัดเก็บข้อมูล นำมาวิเคราะห์ ปัจจัยที่ทำให้สำเร็จและบทเรียนที่ได้เรียนรู้

2. กำหนดเกณฑ์ หรือองค์ประกอบในการคัดเลือกหรือค้นหา เช่น ควรดูจากผลงาน กิจกรรมที่ได้การยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ที่เอกลักษณ์ที่โดดเด่น ได้รับรางวัล การยกย่องชมเชย จากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน ผู้นำมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ คณะกรรมการ/แกนนำมีความเข้มแข็งในการจัดการมีประสิทธิภาพ สมาชิกกลุ่มร่วมมือ สมาชิกกลุ่มร่วมมือ มีส่วนร่วม มีความสามัคคี เป็นต้น

3. มีวิธีการคัดเลือกที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน เล่น การประกาศให้ทราบถึง เป้าหมาย หลักเกณฑ์ ในการพิจารณาคัดเลือก รับสมัคร ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้ง กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง

4. วางแผน กำหนดแนวทางและรูปแบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ จัดทำแผนการ จัดเก็บข้อมูล การจัดทำเครื่องมือจัดเก็บข้อมูล และการประสานกลุ่มเป้าหมายให้พร้อมในการ จัดเก็บข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ซึ่งต้องการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและร่วมกัน ค้นการปฏิบัติจริงที่ทำและมีความสำเร็จที่ยอมรับร่วมกัน

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผน ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลจากเอกสาร เช่น รายงานการประชุม สมุดทะเบียน บัญชี ผลงานหรือสมุดตรวจเยี่ยม เอกสารรายงาน การประสานงานต่าง ๆ และการเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น การสัมภาษณ์ การสอบถาม จากประธาน หัวหน้าคณะ และสมาชิก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ

6. การสรุปสังเคราะห์ นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง สรุปวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล จัดการเขียนรายงาน บันทึกองค์ความรู้ หรือบทเรียนที่ควรเรียนรู้ นำเสนอข้อมูลที่เขียนแล้ว ย้อนกลับให้กลุ่มเป้าหมายมี โอกาสทบทวนแก้ไขเพิ่มเติม

7. ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการเรียนรู้ในวงกว้าง ทั้งในรูปแบบเอกสาร และเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ถ้าเป็นการเขียนจากประสบการณ์ การเขียนจากประสบการณ์ที่ดีต้อง เชื่อมโยงประเด็นที่ต้องการเขียนกับข้อสรุปการเรียนรู้ที่มีต้องเริ่มคิดก่อนว่าต้องการเขียนอะไร พิจารณาในเบื้องต้นว่าบทเรียนมีคุณค่า ความสำคัญอย่างไร เหมาะสมจะนำมาถ่ายทอดหรือไม่ ใครเป็นผู้อ่านและใช้ประโยชน์ ต้องการให้นำไปปฏิบัติต่อหรือไม่ และมีข้อในการพิจารณาเลือก

ประเด็นคือ ควรมีเนื้อหาหลักที่ต้องการอธิบายเพียงประเด็นเดียว ควรหาข้อมูลมาสนับสนุน วิเคราะห์ ประเด็นที่จะเขียน ที่สามารถตรวจสอบยืนยันความถูกต้องได้

ไพโรจน์ ปุยวงศ์วัฒนา (2545, น. 85-87) ได้เสนอวิธีการเขียน (Best Practice) ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญคือการตั้งหัวข้อหรือที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและแสดงให้เห็นคุณค่าหรือผลสำเร็จที่เกิดขึ้นและมีส่วนประกอบภายในเรื่องที่มีการลำดับ เชื่อมโยงเนื้อหาบอกเล่าขั้นตอน การดำเนินงานที่ประสบผลความสำเร็จ ร้อยเรียงเป็นเรื่องราวในลักษณะความเรียง ที่ใช้ภาษาเรียบง่าย สั้น กระชับ ชัดเจน ไม่ต้องแปลความ และควรมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. เกริ่นนำความเป็นมาของเรื่อง โดยเขียนให้เห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าของ (Best Practice) เรื่องนั้นให้เข้าใจในภาพรวม
2. ส่วนเนื้อหา ควรชี้ให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ และพัฒนาการของงานที่เกิดขึ้นในประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญคือ กระบวนการ/วิธีการในการทำงานในภาพรวมเป็นอย่างไร (Best Practice) ที่พบคืออะไรแยกให้เห็นประเด็นเรื่องที่ชัดเจน (Best Practice) ในแต่ละประเด็นคืออะไร (How) ควรเขียนให้เห็นภาพการทำงานที่ละเอียด ชัดเจน อาจแยกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินงานของระบบงานที่ทำ และระบุถึงวิธีการหรือนวัตกรรมที่เป็น (Best Practice) และส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยอาจใช้แผนภูมิกราฟแสดงถึงความสำเร็จ บทสรุปผลการดำเนินงาน องค์ความรู้ นวัตกรรมที่พบ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ/ปัจจัยเกื้อหนุน (ดีเพราะอะไร) ความภาคภูมิใจ และบทเรียนที่ได้เรียนรู้แผนงานในอนาคต
3. ส่วนสรุปในเชิงการวิเคราะห์หรือคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อการนำไปประยุกต์ใช้หลักการเขียนที่ดี ผู้ที่จะเขียน (Best Practice) ที่ดีได้ต้องปฏิบัติดังนี้ ฝึกฝนและแสวงหาความรู้ มีแรงจูงใจ มีประสบการณ์และปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ก่อนเขียนควรทำความเข้าใจเป้าหมายประเด็นสถานะให้ชัดเจนว่าคืออะไร มีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์และมิติของเวลาในสังคมอย่างไรซึ่งควรหาข้อมูลให้ครบถ้วน ฝึกการคิดวิจารณ์ หลาย ๆ รอบ เพื่อถ่วงถ่วงงานเขียนให้มีคุณภาพเขียนอย่างมีความสุข เพราะเป็นการเรียนรู้ของเราเองเขียนได้แล้วเป็นสุข เกิดปิติเพราะช่วยให้คนอื่นรู้ความจริง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติปรับใช้และพัฒนาต่อยอด ซึ่งถือเป็นการพัฒนาจิตวิญญาณของเราเองให้ดีขึ้น

รูปแบบการเขียนมี 2 รูปแบบ คือการเขียนแบบบอกเล่าและการเขียนแบบรายงานการวิเคราะห์

1. การเขียนแบบบอกเล่า เป็นสยดอของการสื่อสารด้วยภาษา ใช้ภาษาบรรยายที่เรียนง่าย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคุ้นเคยกับสิ่งที่ไม่เคยคุ้นเคย นำหัวใจของเรื่องมาเขียน เริ่มต้นจากสิ่งที่กระทบใจไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือขัดแย้งก็ตามต้องทำใจเป็นกลาง พยายามให้ข้อมูลแทนความเห็น

2. การเขียนแบบรายงานวิเคราะห์จะสะท้อนปรากฏการณ์เชิงสังคมที่ทำให้มองเห็นถึงความสืบเนื่อง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นปรากฏการณ์ที่หลากหลาย การเขียนแบบวิเคราะห์ ทำได้ดีละอย่างหรือหลาย ๆ ทางพร้อมกัน เช่น การสืบเนื่องทางวัฒนธรรม การมองแก่นของปัญหา การมองหาคำตอบใหม่ มองหาการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบของปรากฏการณ์ และสิ่งที่สะท้อนความสัมพันธ์ของกลุ่มในสังคม การวิเคราะห์เพื่อให้ผู้อื่นที่ยังไม่รู้ได้ เข้าใจ ถ้าคิดว่าคนทั่วไปรู้แล้ว ก็ไม่ต้องเขียนถ้าสรุปแล้วไม่มีอะไรใหม่ ต้องย้อนไปทบทวนในประเด็นย่อยที่ไม่มีคนพูดถึง อาจนำประเด็นย่อยมาขึ้นเป็นประเด็นใหญ่ จึงจะเรียกว่าคิดเป็น

สุนิศา อุดมเดช (2558, น. 31) การเขียนโดยทั่วไป มักถ่ายทอดจากประสบการณ์จากการพูดคุยและกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเขียนโดยผู้ปฏิบัติเอง หรือบุคคลภายนอกก็จะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยขยาย หรือถ่ายทอดสิ่งที่ ได้เรียนรู้จากการทำงานไปยังที่อื่น เป็นการป้องกันการงานที่เคยผิดพลาดมาแล้วและปรับปรุงงานเดิมให้ดีขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนวางโครงการต่อเนื่องจากงานเดิมหรือโครงการใหม่ การเขียนจากประสบการณ์ต่างจากการเขียนแบบรายงานวิเคราะห์ตรงที่ไม่ต้องเริ่มจากสมมติฐานหรือหลักการ ทฤษฎีใด ๆ แต่เขียนจากความจริง โดยใช้วิธีเขียนแบบเล่าเรื่องลำดับในสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปสู่คนอื่นจึงทำให้ผู้ปฏิบัติเองและบุคคลภายนอกสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้

สรุปว่าการเขียนโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการเขียนแบบบอกเล่า ซึ่งการบรรยายนั้นจะได้มาด้วยประสบการณ์ และการเห็นการประสบกับชีวิตจริง หรือการเขียนแบบรายงานวิเคราะห์ ซึ่งการเขียนแบบนี้จะแตกต่างกับการเขียนแบบเล่าคือ ผู้บรรยายจะนำความคิด บรรยายถึงผลกระทบมองหาปัญหา และมองคำตอบใหม่ เข้าไปในบทความเขียนนั้น จะเห็นได้ว่าไม่จะเป็นการเขียนแบบใดล้วนแต่เป็นการสื่อสารโดยใช้ภาษาเพื่อทำให้บุคคลอื่น ๆ ได้ทราบถึงข่าวสาร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือความคิดใหม่ ๆ เพื่อให้สมองมีการพัฒนา

การนำแนวคิดของการปฏิบัติที่ดีไปประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา

สมพร เพชรสงค์ (2548, น. 38) อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552 น. 33-34) กล่าวว่า (Best Practice) ทางด้านการศึกษาคือเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่ดีเยี่ยมบางครั้ง (Best Practice) อาจจะเป็นเพียงแค่อุดมคติง่าย ๆ แต่เป็นแนวคิดที่ทรงพลังน่าทึ่งที่น่าติดตามใจเป็นการคิดนอกกรอบ เมื่อหน่วยงานมี (Best Practice) แล้วควรได้มีการพัฒนารับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้

หน่วยงานทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมต่าง ๆ ในสังกัดบางหน่วยงานไม่ว่าจะเป็น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีไว้ในบางเรื่องบางประเด็น แม้จะยังไม่มีการจัดอย่างเป็นระบบก็ตาม เช่น เทคนิคการสอนที่ดีเยี่ยมของครูสาขาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็น (Best Practice) ทั้งสิ้น ในส่วนของการนำแนวคิด (Best Practice) ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมส่วนใหญ่จะเป็นวงจรรุทกกิจภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพโดยเฉพาะสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติกระทรวงอุตสาหกรรม ความนิยมในการนำแนวคิดของ (Best Practice) ไปใช้เกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานสนับสนุนทางภาคธุรกิจโดยเฉพาะสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำไปใช้เป็นรางวัลหรือสิ่งจูงใจให้กับฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ ขององค์กรหรือโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดีสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า อันนำมาสู่การสร้างผลกำไรให้บริษัทหรือองค์กร ผลตอบแทนสำหรับฝ่ายหรือแผนที่จะได้รับรางวัลนั้นในระยะแรกมักจะเป็นถ้วยรางวัลและเงินสดเป็นส่วนใหญ่ แต่ในระยะต่อมาหลายองค์กรเห็นว่าการให้รางวัลดังกล่าวไม่สามารถกระตุ้นการทำงานได้เพียงพอและยั่งยืน จึงได้เปลี่ยนรางวัลและรูปแบบการให้รางวัล โดยเน้นรางวัลและรูปแบบการให้รางวัลในสิ่งที่ ไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น การให้โอกาสการทำงานที่ยืดหยุ่นมากขึ้น การผ่อนคลายกฎระเบียบการทำงาน และการให้โอกาสผู้ปฏิบัติระดับล่างเข้าถึงผู้บริหารระดับสูงได้ง่ายและไม่เป็นทางการมากขึ้น

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, น. 8-9 อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552, น. 34) กล่าวว่า การนำ (Best Practice) ไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ดังนี้ 1) ระบบปฏิบัติการขององค์กรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ (System Operations) 2) บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Participative Management) 3) มีการกำหนดกลไกการตรวจสอบและทบทวนทั้งระบบปฏิบัติการและระดับนโยบาย 4) เป็นกระบวนการที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน (Definable) 5) เป็นกระบวนการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสามารถปฏิบัติซ้ำได้อีก (Repenatable) และ 6) เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ในทำนองเดียวกันนี้ ทิม ไวแอทท์ และคณะ (Tim Wyatt and Other, 2004, อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552, น. 34) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้ (Best Practice) ในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จประกอบด้วย 1) มีกระบวนการพัฒนาสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียนที่มีความเข้มแข็ง 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต้องร่วมมือกันออกแบบการปฏิบัติงานในโรงเรียนร่วมกัน 3) กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสถานศึกษา 4) ฝ่ายบริหารต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติอยู่เสมอ

5) ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระทางความคิดและสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของระเบียบของทางราชการ 6) มุมมองของชุมชนที่มีต่อผู้เรียน โรงเรียนต้องนำมาเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 7) ต้องมีการเทียบเคียงกับโรงเรียนที่ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ 8) มีการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอและพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างไรก็ตาม ในส่วนของหน่วยงานทางการศึกษาโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงแม้ว่าขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีกรจัดทำการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) BP อย่างเป็นระบบ แต่แท้จริงแล้วหน่วยงานในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) อยู่แล้ว และมีมากมายทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประชากร แต่ที่น่าเสนาสมักจะเป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เช่น รูปแบบเทคนิควิธีการการสอนต่าง ๆ เทคนิคการนิเทศ และการบริหารการศึกษา เป็นต้น สำหรับในส่วนของการปฏิรูประบบราชการยังไม่ปรากฏออกมาอย่างชัดเจนส่วนใหญ่มักจะรู้กัน ในหน่วยงาน หรือวงการที่เกี่ยวข้อง เช่น การเบิกค่ารักษา 15 นาที การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานธุรการ การจัดการศึกษานานาชาติ โรงเรียนในแนวตะเข็บชายแดน One Stop Service เป็นต้น รูปแบบเทคนิควิธีการการบริหารราชการเหล่านี้ได้ หลบซ่อนอยู่ในสำนักงาน ยังไม่มีโอกาสนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างแพร่หลาย สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศก็เชื่อว่า (Best Practice) กระจัดกระจายหลบซ่อนอยู่มากมาย เช่นเดียวกัน แต่ไม่มีการบันทึกรายงานให้รับทราบอย่างกว้างขวาง

อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิดของการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาใช้ในวงการศึกษา โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มขยายวงกว้างมากขึ้น เมื่อมีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนในปีการศึกษา 2549 คำว่า การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จึงเริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเพราะมีการระบุให้แต่ละโรงเรียนพยายามมองหาจุดเด่น จุดแข็ง หรือแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่ดีเลิศใส่ไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียน แม้ว่าครูหรือผู้บริหารส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ไม่มากก็ตามเป็นที่คาดการณ์ว่า แนวคิดดังกล่าวคงจะเพิ่มแพร่หลายมากขึ้นและสามารถที่จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

แนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในหน่วยงานทางการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษานั้น การปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สามารถเกิดขึ้นได้หลายช่องทางดังตัวอย่างต่อไปนี้ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, หน้า 38 อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552, น. 36)

1. เกิดจากบุคคล อันมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารมุ่งหวังความสำเร็จ คิดเชิงอนาคต คิดเพื่อเปลี่ยนแปลง สอนผู้ปฏิบัติงานหรือ ผู้ได้บังคับบัญชาก็ได้จากการเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาการทำงานการให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร หรืออาจจะเกิดจากแนวคิดคำปรารภของคณะกรรมการของผู้ปกครองของประชาชนหรือผู้รับบริการ ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิธีการใหม่หรือที่ดีกว่า

2. เกิดจากปัญหาอุปสรรค ในการบริหารจัดการทั้งระบบ ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไม่ได้ตามเป้าหมาย ความกดดันจากผู้รับบริการ การขับเคลื่อน นโยบายของผู้บริหารระดับสูง ภาวะข้อจำกัดของทรัพยากรทางการบริหาร ภาวะวิกฤติทำให้มีการแสวงหาแนวทาง กระบวนการ วิธีการที่ดีกว่า เพื่อให้ ได้ผลผลิตความสำเร็จสูงสุด

3. เกิดจากแรงขับเคลื่อนการพัฒนา ค้นหาวิธีใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิตกำไร หรือสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ เสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร

ขั้นตอนการดำเนินงาน (Best Practice)

สมพร เพชรสงค์ (2548 อ้างอิงใน ธีรพล อายุวัฒน์, 2552, น. 37) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานของการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ภารกิจที่แท้จริงของหน่วยงานนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์สภาพของหน่วยงาน ซึ่งอาจดำเนินการใช้หลายวิธี เช่น ให้วิธีการสำรวจ การระดมความคิด การใช้ SWOT เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดภาพความสำเร็จในอนาคต จัดทำรูปแบบ (Model) วิธีดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแบบวิธีการ อาจเริ่มทดลองนำร่องตรวจสอบ ประเมินผล

อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลวิเคราะห์เปรียบเทียบในด้านขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณและผลที่ได้รับกับวิธีการเดิม

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการนำไปใช้ ในหน่วยงานให้กว้างขวางขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การบันทึก เขียนรายงานใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ

จากข้อขั้นตอนดังกล่าวสำหรับการดำเนินงานของแนวปฏิบัติที่ดี ขั้นตอนเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ระดมความคิด กำหนดวิธีดำเนินงาน ปฏิบัติตาม และสรุปวิเคราะห์ผล

ขั้นตอนเหล่านี้ มีทั้งการนำความรู้ ประสบการณ์ และการลงมือสู่การปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลงานได้มี การเรียนรู้และเกิดผลสำเร็จไปได้ด้วยดี

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานอาชีพ ในสถานศึกษา

ความหมายการส่งเสริมงานอาชีพ

การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งจำเป็นต้อง อาศัยปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในอดีตสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นหน้าที่ของพ่อแม่เป็นผู้จัดหาให้แก่สมาชิก ด้วยการผลิตขึ้นใช้เองในครอบครัว โดยไม่ จำเป็นต้องจ่ายเงินซื้อหา ปัจจุบันการดำรงชีวิตในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนมีการศึกษามาก ขึ้น ความรู้ที่ได้รับจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้อีกมาซื้อปัจจัยสี่และสิ่งของ อื่น ๆ ในการดำรงชีวิตและสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม อาชีพมีอยู่ มากมาย ควรพิจารณาเลือกประกอบอาชีพที่มีความถนัดและความสนใจ สุขจริต มีความมั่นคงใน ชีวิตและมีรายได้เพียงพอ

อาชีพ (Occupation) หมายถึง การทำมาหากินจากการทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิด ผลผลิตและรายได้ เป็นงานที่สุจริต ไม่ผิดศีลธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม ความสำคัญ ของอาชีพ การมีอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญในวิถีชีวิต และการดำรงชีพในปัจจุบัน เพราะอาชีพ เป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและ ครอบครัว อาชีพก่อให้เกิดผลผลิตและ กาบริการ ซึ่งตอบสนอง ผู้บริโภคและที่สำคัญคือ อาชีพมีความสำคัญ ต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ ความสำคัญของอาชีพจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ส่งผลถึง ความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ สุรชาติ ศรีสรานุกุลวงศ์ (2550)

ความหมายแนวปฏิบัติที่ดี ในบทความที่เกี่ยวข้อง เรื่อง "WHAT IS A BEST EDUCATIONAL PRACTICE?" ของ David Arendale (2015) กล่าวถึง Best Practice ในเรื่อง การศึกษา มี ความหลากหลายของกิจกรรม แต่ละ นโยบายและ วิธีการ เขียนกิจกรรม เพื่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกใน ทศนคติของนักเรียน หรือพฤติกรรม ทางวิชาการ คำเหล่านี้รวมถึง การกำหนดต่อไปนี้ที่ แตกต่างกันใน ระดับของนักเรียน ที่ต้องการได้ผลลัพธ์ แนวโน้มของสถาบันที่ ต้อง การตรวจสอบ หรือ เป็นแบบอย่าง

สรุปได้ว่านอกจากนี้อาชีพยังเป็นที่มาของการสร้างรายได้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการ ดำรงชีวิตเป็นอย่างมากดังนั้นการประกอบอาชีพจึงมีความสำคัญและสามารถให้เรามีแนวทางใน การอยู่ดำรงชีวิตที่อยูรอด นอกจากนี้ยังสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับ การส่งเสริมอาชีพ

หลักการของการส่งเสริมอาชีพ ตามหลักการแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง ความไม่ประมาท ตระหนักถึงหลักความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล โดยมีความรู้ มีข้อมูล มีภูมิปัญญา ท้องถิ่น เป็นทุนของท้องถิ่นสร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับประชาชน รู้เท่าทัน เข้าใจ การเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ มีความรอบคอบทั้ง การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ วิธีการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยัน ความอดทน มุ่งมั่นเพื่อให้ประสบความสำเร็จ มีรายได้ อาชีพ พึ่งตนเองได้และมีกำลัง ที่สนับสนุนแบ่งปัน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของประชาชน ทั้งในระดับ บุคคล ระดับครอบครัวและชุมชน สังคม อย่างมีความสุข

ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ (theory of career development) ของ ไทด์แมน และ โอฮารา (Tiedman and O' Hara's อ้างอิงใน สมคิด พรหมจักษ์ และคณะ 2540, น. 10 - 12) ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทฤษฎีของซูเปอร์และกินซ์เบอร์ก ไทด์แมน และโอฮารา ได้แบ่งขั้นตอนต่าง ๆ ตามทฤษฎีเช่นเดียวกับ 2 ทฤษฎีแรก เพียงแต่ได้ เพิ่มเติมให้ละเอียด ให้ชัดเจน และเน้นเรื่องของการตัดสินใจ ว่าสิ่งสำคัญสำหรับพัฒนาการ ด้านอาชีพ ทำให้บางครั้งทฤษฎีนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า A decision making and adjustment theory of vocational development ไทด์แมน และโอฮารา มองเรื่องของพัฒนาการอาชีพว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้การทำงานเป็นวิธีการแสดงออกทางบุคลิกภาพ และเป็นการปรับตัวทางสังคม การแสดงออกทางบุคลิกภาพนี้ หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนได้แสดงออกซึ่ง ความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง (ที่ทำให้เขาแตกต่างออกไปจากผู้อื่น) ส่วนการปรับตัว ทางสังคม เป็นการที่บุคคลพยายามปรับตัวเองเข้ากับผู้อื่น เพื่อเขาจะได้เป็นที่ ยอมรับใน สังคม ไทด์แมน ย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและอาชีพ ที่จะเห็นได้ชัดเจน จากการที่บุคคลต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจ เขาได้ย้ำเรื่องของการตัดสินใจว่าเป็น หัวใจของพัฒนาการทางอาชีพ การตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นในด้านของการเรียน การทำงาน หรือกิจกรรมประจำวัน ล้วนมีส่วนเสริมสร้างที่ จะทำให้เป็นรูปแบบของพัฒนาอาชีพของ บุคคลผู้นั้น

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529, น. 35) ได้สรุปผลการวิจัยของ นอเรล กรเตอร์ อิงแลนเดอร์ แอนเดอร์สัน และโอลเซล ไว้ว่า ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองทางด้านอาชีพของบุคคลได้พัฒนาจากความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและจิตใจ การสังเกตลักษณะของงานต่าง ๆ สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ เมื่อบุคคลมีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับงานหรืออาชีพต่าง ๆ มากขึ้น บุคคลจะมีความรู้สึกนึกคิด เกี่ยวกับตนเองทางด้านอาชีพที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีการพัฒนาการทางด้านอาชีพ การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถ และ ความคิด จะทำให้บุคคลเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถ และความถนัดของตนเอง

นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพมาก บุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อตัวเองที่ตรงกับความ เป็นจริงย่อมจะทำให้เข้าถึงค่านิยม และความต้องการในด้านต่าง ๆ ของตนเองได้ดี ซึ่งจะ ช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพที่เหมาะสม หรือเป็นอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง ในด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง “Theory and Methodology of Best Practice Research: A Critical Review of the Current State” ของ Faculty of Social Sciences (2011) กล่าวถึง บทความที่มีทฤษฎีหนุนหลัง และระเบียบวิธีการ ของการวิจัย (BPR) ครั้งแรก องค์ประกอบพื้นฐานของ BPR มีสูตร และวิเคราะห์ จากนั้น ทั้งสองวิธี ที่แตกต่างกันเพื่อ BPR มีการ ทบทวนและข้อดีและข้อเสีย กล่าวถึง ปัญหาทั่วไปของ BPR ทำการพิจารณาพร้อมกับ วิธีการ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ที่จะได้รับ บทความนี้ แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบัน จะต้องมีการดำเนินการ ในการพัฒนาทฤษฎี BPR และ วิธีการรวมถึงสรุปด้วย คำแนะนำ สำหรับการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ เช่น การออกแบบ การวิจัย นิยามที่ชัดเจน บอกรวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้น กลไกต่าง ๆ ที่ต้องการ (Charles University, 2011)

การส่งเสริมการงานอาชีพในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.๒๕๕๕ มุ่งเน้นกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทและมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรในหมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา จะกล่าวถึงหลักการสำคัญของการ จัดกระบวนการเรียนการสอน

มาตรา 23 การจัดศึกษา ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและ ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา
4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำ เป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 27 กำหนดผู้รับผิดชอบจัดทำหลักสูตรไว้เป็น 2 ระดับ ระดับชาติให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง ส่วนระดับท้องถิ่นให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรที่เกี่ยวกับท้องถิ่น

การจัดทำหลักสูตรของสองส่วนนี้ เป็นการเสริมซึ่งกันและกัน การสอนหลักวิชาตามหลักสูตรแกนกลางนั้นสามารถนำเอาเนื้อหาสาระของท้องถิ่นเข้ามาเป็นส่วนประกอบได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นวิชาประวัติศาสตร์ ที่มุ่งหมายให้นักเรียนเข้าใจประวัติความเป็นมาของชุมชนของตนเอง และของชาติ หรือการสอนวิชาชีพก็จะสามารถนำข้อมูลอาชีพในท้องถิ่นมาเป็นวัตถุดิบของการเรียนการสอน

จุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง "เพื่อความเป็นไทย" นั้น ก็หมายถึงความเป็นไทยในลักษณะที่มีเอกลักษณ์จากชาติอื่น ฉะนั้น ความเป็นไทยในความหมายนี้รวมถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุก ๆ แห่งที่ปรากฏในอาณาจักรไทยปัจจุบัน

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์การเอกชนและองค์การวิชาชีพสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ในส่วนของยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมภาคเอกชน สถานประกอบการ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสู่การประกอบอาชีพและการประกันการมีงานทำ นอกจากนี้นโยบายของรัฐบาล ด้านการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับ ตลาดแรงงานเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียน สนับสนุน การสร้างรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที โดยความร่วมมือ ระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และหาประสบการณ์ก่อนไป ประกอบอาชีพ จากความสำคัญและนโยบายดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จึงได้จัดให้มีศูนย์ศึกษาพัฒนางานอาชีพขึ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ที่มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมาตรฐานที่ เกี่ยวข้องดังนี้

1. มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

- 1.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ
- 1.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง
- 1.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

2. มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ

2.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการ เรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.3 ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา

2.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

2.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนารเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

2.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนารจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน

2.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

2.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

3. มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

3.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

3.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

3.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

3.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

3.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

3.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

4. มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

4.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

5. มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

5.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น

5.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและ ความสนใจ

5.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

5.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

5.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

5.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

6. มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

6.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

6.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

6.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

7. มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

7.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

7.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การส่งเสริมอาชีพในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตราต่าง ๆ ในข้อกฎหมายยังให้ความสำคัญในเรื่องการประกอบอาชีพ

เป็นอย่างมาก เน้นเรื่องความรู้ การมีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ ความรู้เป็นสิ่งสำคัญในการต่อยอดในการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดทักษะ รวมถึงการมีคุณธรรมทำให้ประกอบอาชีพได้มั่นคงและแสดงความสามารถได้อย่างชัดเจน การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางด้านการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถต่อยอดเพื่อพัฒนาเป็นการประกอบอาชีพของตน นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังกำหนดหลักสูตรแกนกลางให้ท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในการสร้างอาชีพ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และความอยู่รอดของชุมชน รวมถึงสถานศึกษาร่วมมือกับองค์กรบุคคล สภาต่าง ๆ ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ ในการจัดสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการส่งเสริมการสร้างอาชีพในชุมชน เพื่อความอยู่รอดของชุมชน และนักเรียนสามารถนำความรู้เหล่านี้เป็นประสบการณ์และความรู้ไปต่อยอดได้

สรุปได้ว่า การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อยในครั้งผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาการส่งเสริมงานอาชีพ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย
2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ
3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

แนวคิดระบบทวิภาคี (Bi - partism)

มีการประเมินมาตรฐานการฝึกอาชีพตามข้อตกลง และตามแผนการฝึกอาชีพที่จัดทำร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ และสถานศึกษาหรือสถาบันมีใบรับรองการผ่านงานของสถานประกอบการ เมื่อสิ้นสุดการฝึกอาชีพลงนามโดย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 20 การอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชนสถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551

มาตรา 9 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดได้โดยรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลักโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. มีบันทึกความร่วมมือ MOU (Memorandum of Understanding) ระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา / สถาบัน / สถานศึกษากับสถานประกอบการ
2. มีสัญญาฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับผู้เรียน
3. มีแผนการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ตลอดระยะเวลาการฝึกอาชีพที่กำหนดในแผน การเรียนตลอดหลักสูตร
4. สถานประกอบการ
5. มีวุฒิบัตรการศึกษาระบบทวิภาคีลงนามร่วมกัน 2 ฝ่าย คือ สถานประกอบการ และสถานศึกษา/สถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา; 2552)

สรุป แนวคิดระบบทวิภาคี หมายถึง หลักการการมีส่วนร่วมกันของทั้งสององค์กร เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างอาชีพ และทรัพยากรแรงงาน ให้มีความรู้ เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน และเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจแห่งชาติ

บริบทของโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2

1. มีเขตพื้นที่รับผิดชอบการบริหารงานสถานศึกษา 5 อำเภอ ดังนี้ อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง บริเวณเขตพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร มีความหลากหลายทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

2. สถานที่ตั้ง 35/4 ถนนประสาธวิถี ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110

โทรศัพท์.055-536548 , 055-536549 ต่อ 110 โทรสาร.055-031012 , 055-531930

E-mail.taked2@hotmail.com

3. จำนวนโรงเรียนทั้งหมด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (นร.น้อยกว่า 120 คน) 16 โรงเรียน โรงเรียนสาขา จำนวน 5 โรงเรียน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง (นร. 121 - 600 คน) 2 โรงเรียน โรงเรียนสาขา จำนวน 2 โรงเรียน

3.3 โรงเรียนที่เปิด อนุบาล - ประถม 58 โรงเรียน โรงเรียนสาขา จำนวน 6 โรงเรียน

3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่ (นร.601 - 1,500 คน) 18 โรงเรียน

3.5 โรงเรียนที่เปิด ประถม 1 โรงเรียน โรงเรียนสาขาจำนวน 1 โรงเรียน

3.6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (นร.1,501 ขึ้นไป) 1 โรงเรียน

3.7 โรงเรียนที่เปิด อนุบาล - ม.ต้น 48 โรงเรียน

3.8 โรงเรียนที่เปิด ประถม - ม.ต้น 4 โรงเรียน

3.9 โรงเรียนขยายโอกาส 58 โรงเรียน

3.10 โรงเรียนที่เปิด อนุบาล - ม.ปลาย 6 โรงเรียน

3.11 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 124 แห่ง แยกเป็น 117 โรงเรียน โรงเรียนสาขาจำนวน 7 โรงเรียน

4. จำนวนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

4.1 ชั้นอนุบาลจำนวน 8,833 คน

4.2 ชั้นประถม จำนวน 2,8831 คน

4.3 ชั้นมัธยมต้นจำนวน 1,312 คน

4.4 ชั้นมัธยมปลายจำนวน 7,197 คน

4.5 รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 45,731 คน นักเรียนติดตัว G คือที่เด็กนักเรียนที่ไร้สัญชาติ เด็กมีชาติพันธุ์ต่าง ๆ จำนวน 8,151 คน

5. จำนวนบุคลากรทางการศึกษา

5.1 ผู้บริหารจำนวน 131 คน

5.2 ข้าราชการ 1755 คน

5.3 พนักงานราชการ 133 คน

5.4 ลูกจ้าง 550 คน

5.5 และอื่น ๆ 214 คน

บริบทของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

โรงเรียนแม่ระมาดน้อย โดยมีนายอลงกรณ์ ถาแก้ว ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ตั้งอยู่หมู่บ้านแพะ หมู่ที่ 4 ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะเระมาด จังหวัดตาก 63140 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดจำนวน 26 คน มีผู้บริหารจำนวน 1 คน ข้าราชการ 17 คน พนักงานราชการ 1 คน ลูกจ้าง 1 คน และอื่น ๆ 4 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 4 บ้านแพะ ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะเระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านแพะ)

หมู่ที่ 5 บ้านห้วยปูลิง ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะเระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านห้วยปูลิง)

หมู่ที่ 8 บ้านแม่ระมาดน้อย ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะเระมาด จังหวัดตาก

มีพื้นที่จำนวน 50 ไร่ เป็นพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร ชุมชนมีวัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ซึ่งมีนักเรียนโดยส่วนใหญ่เป็นชนเผ่า กะเหรี่ยง ม้ง และพม่า

ประวัติโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 โดยนายบุญส่ง ธรรมการ นายอำเภอมะเระมาด ได้เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งโดยขอแรงราษฎร หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 มาช่วยกันก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวในที่ดินที่ไม่เป็นของผู้ใด และได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 โดยมีนักเรียนจากหมู่ที่ 4 บ้านแพะ และ หมู่ที่ 11 บ้านจกปก มาเรียน แต่เดิมสภาพของโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยเป็นอาคารเรียนชั่วคราวซึ่งหลังคามุง ด้วยใบตองตึง พื้นและฝาเป็นฝาฉาบ (ทำจากไม้ไผ่) ต่อมาปี 2503 นักเรียนจากหมู่ 4 บ้านแพะ และหมู่ 11 บ้านจกปก ได้แยกไปเรียนที่หมู่บ้านของตนเอง โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยมีโรงเรียนขนาดเล็กในกำกับติดตามดูแล 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนแม่ระมาดน้อยสาขาบ้านห้วยปูลิงและโรงเรียนแม่ระมาดน้อยสาขาบ้านแพะ ระยะเวลาที่ผ่านมา การบริหารจัดการโรงเรียนสาขามีอุปสรรคปัญหาในเรื่องคุณภาพผู้เรียน และครูไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและผลการทดสอบระดับชาติมีปัญหา ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 ทางโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยจึงได้ดำเนินการแก้ปัญหาตามนโยบายของภาครัฐโดยได้รวบรวมโรงเรียนสาขาบ้านแพะ และเรียนรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาขาบ้านห้วยปูลิง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจาก สถานที่ตั้งโรงเรียนเดิมคับแคบและอยู่ใกล้แม่น้ำซึ่งเกิดอุทกภัยเป็นประจำทุกปี ทำให้ไม่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน คณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู นักเรียน

ประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทำประชามติ เป็นเอกฉันท์ ให้นายอลงกรณ์ ฤกษ์แก้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นตัวแทนรับมอบอำนาจ ขอใช้พื้นที่ของนิคมสหกรณ์แม่สอด และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ใน แปลงที่ 6 หมู่ที่ 8 บ้านแม่ระมาดน้อย ระหว่าง 4743 – 5282 แผนผัง ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2553 โดยรวมเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ มีกำหนดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2554 ถึง วันที่ 9 มีนาคม 2558 เพื่อสร้างโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย (แห่งใหม่ในปัจจุบัน) โดยมี อาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ยาวประมาณ 358.62 เมตร จด ถนนสายแม่ระมาด – บ้านตาก

ทิศใต้ ยาวประมาณ 358 เมตร จด ที่ดินที่มีการครอบครอง

ทิศตะวันออก ยาวประมาณ 234 เมตร จด ที่สาธารณะ

ทิศตะวันตก ยาวประมาณ 207 เมตร จด เขตป่าไม้ส่วนกลาง 20 %

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 ได้ย้ายนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 187 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 คน มาทำการสอนที่โรงเรียนแห่งนี้ โดยมีอาคารหลังแรก คือ อาคาร สปช.102/26 จำนวน 1 หลัง ขนาด 3 ห้องเรียน และอาหารศิษย์เก่าร่วมบริจาคสร้างตามแบบ สปช.102/26 จำนวน 1 หลัง ขนาด 3 ห้องเรียน พระอาจารย์เกี้ย จังหวัดระนอง ประสานโดย นายนรภัทร ปลอดทอง นายอำเภอแม่ระมาด และนางสุดาวรรณ ปลอดทอง นายกักกษาตอำเภอแม่ระมาด ในขณะที่นั้นได้เมตตาสร้างอาคารให้กับ โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยดังนี้

อาคารเรียน สปช.102/26 งบประมาณ 1,200,000 บาท เริ่มก่อสร้าง 22 พฤศจิกายน 2555 ถึง 28 ธันวาคม 2555 รวมเวลา 1 เดือน 6 วัน

โรงอาหารขนาด 300 ที่นั่งพร้อมห้องประกอบอาหาร และโต๊ะเก้าอี้ จำนวน 20 ชุด งบประมาณ 1,700,000 บาท เริ่มก่อสร้าง 10 มกราคม 2556 ถึง 28 มีนาคม 2556 รวมเวลา 2 เดือน ส่งมอบให้โรงเรียน เมื่อ 13 พฤษภาคม 2556 พระอาจารย์เกี้ย จังหวัดระนอง เป็นผู้บริจาค งบประมาณ

1 พฤศจิกายน 2556 สร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยรัฐสภา งบประมาณ 4,685,000 บาท

12 ธันวาคม 2556 สร้างอาคาร สปช. 105/29 ขนาด 8 ห้องเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2 งบประมาณ 4,219,000 บาท

17 พฤศจิกายน 2556 สร้างหอพักนักเรียนหญิง โดยพระอาจารย์เกี้ยจังหวัดระนอง งบประมาณ 2,400,000 บาท

13 มีนาคม 2558 สร้างหอพักนักเรียนชาย พระอาจารย์เกี้ยวจังหวัดระนอง งบประมาณ 1,800,000 บาท

จากการปฏิบัติที่ได้ร่วมมือกับชุมชนและทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน จึงได้เกิดเป็นผลงานเชิงประจักษ์ดังนี้

ปี พ.ศ.2553:

ได้รับอนุญาตจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้ที่ดินของนิคมสหกรณ์แม่สอด จำนวน 50 ไร่ ในการก่อสร้างโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยแห่งใหม่

ได้รับการสนับสนุนรถแทรกเตอร์ D6 จากศูนย์สร้างทางแม่สอด - แม่สะเรียง พร้อมพนักงานขับรถ - พนักงานบริการ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เป็นเวลา 1 ปี

ได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดตากในด้านรถแบล็กโฮลและรถบรรทุกดินในการปรับภูมิทัศน์ ของโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยแห่งใหม่

ปี พ.ศ. 2554

ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช.102/26 จำนวน 1 หลัง งบประมาณ 1,200,000 บาท สนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 64 ช่องความยาว 200 เมตร

จัดผ้าป่าสามัคคีเพื่อเป็น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับดำเนินการสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ของโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยแห่งใหม่

ปี พ.ศ. 2555

ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช.102/26 จำนวน 1 หลังโดยระดมทุนของศิษย์เก่าโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย "ผ้าป่าศิษย์เก่าสร้างอาคารเรียนให้น้อง" งบประมาณ 500,00 บาท

ก่อสร้างห้องน้ำห้องส้วม จำนวนรวม 18 ห้อง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน งบประมาณ 766,500 บาท

ปี พ.ศ.2556

ก่อสร้างอาคารเรียน แบบสปช. 102/26 ขนาด 3 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง

ก่อสร้างโรงอาหารพร้อมห้องประกอบอาหาร ขนาด 300 ที่นั่ง จำนวน 1 หลัง

การจัดซื้อโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหาร จำนวน 20 ชุด

การจัดซื้อถังเก็บน้ำดื่ม จำนวน 3 ถัง

การจัดทำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์พร้อมระบบ จำนวน 1 หลัง

การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 เครื่อง

ได้รับความอนุเคราะห์จากพระอาการ์เกี่ย จังหวัดระนองและศรัทธาบุญ ซึ่งประสานงาน โดยนายบรรณิทร ปลอดทอง นายอำเภอแม่ระมาด และนางสุดาวรรณ ปลอดทอง นายกกิ่งกาชาด อำเภอแม่ระมาด งบประมาณทั้งสิ้น 3,470,000 บาท

การก่อสร้างเสารังชาติแบบฐานคอนกรีต งบประมาณ 50,000 บาท สนับสนุน งบประมาณจากกองกำลังเรศวร จก.ร4

ก่อสร้างอาคารเรียน สำหรับนักเรียนชาวเขาและโรงเรียนที่ขาดแคลนอาคารเรียนเฉลิม พระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ขนาด 5 ห้องเรียน 2 ชั้น ใต้ถุนโล่ง จำนวน 1 หลัง พร้อมห้องสุขา จำนวน 10 ห้อง งบประมาณทั้งสิ้น 4,600,000 บาท ได้รับการสนับสนุนงบประมาณโดย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 จำนวน 1 หลัง 2 ชั้น 8 ห้องเรียนงบประมาณ 4,219,000 บาท สนับสนุนงบประมาณจากสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยจนเป็นที่ยอมรับของภาค ส่วนต่าง ๆ และได้เข้ามาช่วยสร้างโรงเรียนให้กับนักเรียน เพื่อที่จะส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ปี พ.ศ. 2557

ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช.102/26 ขนาด 3 ห้องเรียนจำนวน 1 หลัง งบประมาณ 1,200,000 บาทได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช.102/26 ขนาด 3 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง งบประมาณ 500,000 บาท โดยระดมทุนจากการทอดผ้าป่าสามัคคี ของชมรมศิษย์เก่าโรงเรียน บ้านแม่ระมาดน้อย

การก่อสร้างส้มสุขสันต์ 18 ที่นั่ง จำนวน 3 หลัง งบประมาณ 766,500 บาท ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือของศิษย์ ชุมชนและบุคคลทั่วไป

ประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน บ้าน วัด ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนดี ประจำตำบล จนได้รับการประเมินให้ผ่านเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนดีประจำตำบล

ได้รับการเชื่อถือจากผู้ปกครองนักเรียน ในเขตพื้นที่บริการและนอกเขตบริการในการส่ง บุตรหลานมาเข้าเรียน โดยดูได้จากแนวโน้มของจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นทุกปีดังนี้

ปีการศึกษา 2551 มีนักเรียนจำนวน 161 คน

ปีการศึกษา 2552 มีนักเรียนจำนวน 158 คน

ปีการศึกษา 2553 มีนักเรียนจำนวน 188 คน

ปีการศึกษา 2554 มีนักเรียนจำนวน 244 คน

ปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนจำนวน 388 คน

ปีการศึกษา 2556 มีนักเรียนจำนวน 395 คน

ปีการศึกษา 2557 มีนักเรียนจำนวน 433 คน

ปีการศึกษา 2558 มีนักเรียนจำนวน 418 คน

โรงเรียนมีผลงานโดดเด่น สะท้อนต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยได้รับรางวัลชนะเลิศการประเมินโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้สหกรณ์ภายใต้โครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องสหกรณ์ชุมชน ประจำปี 2554 จากหน่วยงานกรมส่งเสริมสหกรณ์

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2554

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องโครงการบ้านวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ประจำปี 2554 – 2557

ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ ผลงานที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และเข้าร่วมการจัดนิทรรศการ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร No Matter How Far, We'll Reach “สุดของฟ้า ขุนเขา เราไปถึง” ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 28 – 30 กันยายน พ.ศ. 2555 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เข้าร่วมการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร “คนภูเขา ก้าวสู่อາเซียน” ณ เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 14-16 มีนาคม 2556

เป็นโรงเรียนแกนนำโครงการเด็กดี V-Star

รางวัลระดับดีเด่น มาตรฐานการบริการที่เป็นเลิศ ปีการศึกษา 2557 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดผลิตสินค้าสมาชิกสหกรณ์นักเรียน ปีการศึกษา 2557 จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก

ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เป็นโรงเรียนนำร่อง ดำเนินการตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดการศึกษา การส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ปีการศึกษา 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบัน กศน. ภาคกลาง (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน สภาพการดำเนินงาน ความคาดหวัง ปัญหา และอุปสรรคของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง 2) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร กศน. จังหวัด ผู้บริหาร กศน. อำเภอเจ้าหน้าที่สำนักงาน กศน. จังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงาน กศน. อำเภอ และผู้เรียนวิชาอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ความคาดหวัง ปัญหา และอุปสรรคของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาค พบว่า จากการพิจารณาในภาพรวมของทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน และความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านนำไปใช้

ศิริกาญจน์ ฉะนั้นเอื้อ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชน บ้านท่าสองยางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตากเขต 2 ศึกษา นักเรียนที่เข้าร่วมส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตากเขต 2 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ความสนใจของนักเรียน ต่ออาชีพการเกษตร 2) ความต้องการความรู้และทักษะในการทำ การเกษตร 3) การดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความต้องการของนักเรียน 4) ความรู้ ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเลือกแบบเจาะจง นักเรียนที่เลือกเรียนในกิจกรรมชุมชนส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ และแบบสังเกต วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 15-17 ปี อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร นักเรียนเคยทำเกษตรมาก่อนและมีความสนใจที่จะทำการเกษตร 2) กิจกรรมที่นักเรียนสนใจคือ การปลูกผัก การทำปุ๋ย อินทรีย์ การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์พืชและการเพาะถั่วงอก 3) ดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความต้องการของนักเรียน มีขั้นตอนดังนี้ 3.1) การเลือกกลุ่มเป้าหมาย 3.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ 3.3) กำหนดแผนการดำเนินงาน 3.4) ความคาดหวังจากการวิจัยกับกลุ่ม 3.5) การดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ 3.6) ผลการดำเนินงาน จากการรายงานของนักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมทำให้

ตนเองเกิดความเข้าใจการเกษตรมากขึ้น รู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จากการสังเกตของผู้วิจัย นักเรียนมีความสุข สนุกสนานต่อการทำกิจกรรม 4) นักเรียนมีคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนมีความพึงพอใจที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตรในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบคือ บางกลุ่มยังขาดการจัดการภายในกลุ่ม สมาชิกขาดความรับผิดชอบ จึงเสนอแนะให้มีการประสานงานกันภายในกลุ่มมากขึ้น และมีมาตรการบังคับนักเรียนที่ไม่มาทำงาน

รุ่งฤทัย พิมพิสิงห์ (2557) ได้การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในกรณีศึกษา โรงเรียนน้ำดิบพิทยาคม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการภาคสนามและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลที่ได้รับจากงานวิจัยนี้คือ การดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management: SBM) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจ (Decision-Making) เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงและใช้หลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกัน

สุนิศา อุดมเดช (2557) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบริหารห้องสมุดมีชีวิต กรณีศึกษาโรงเรียนวังทองพิทยาคม มีวัตถุประสงค์ประสงค์เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบริหารห้องสมุดมีชีวิต กรณีศึกษาโรงเรียนวังทองพิทยาคม ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูบรรณารักษ์ และนักเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวทางคำถามในการสัมภาษณ์ แนวทางในการสำรวจ และแนวทางในการสังเกต ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านระเบียบวิธี (Methodological Triangulation) วิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย โดยศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบริหารห้องสมุดมีชีวิต 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารห้องสมุดมีชีวิต ด้านการดำเนินการจัดทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดมีชีวิต และด้านการบริการและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุดมีชีวิต

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง Faculty of Social Sciences (2011) กล่าวถึงบทความที่มีทฤษฎีหนุนหลัง และ ระเบียบวิธีการ ของการวิจัย (BPR) ครั้งแรก องค์ประกอบ

พื้นฐานของ BPR มีสูตร และวิเคราะห์ จากนั้น ทั้งสองวิธี ที่แตกต่างกันเพื่อ BPR มีการทบทวนและข้อดีและข้อเสีย กล่าวถึง ปัญหาทั่วไปของ BPR ทำการพิจารณาพร้อมกับ วิธีการ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ที่จะได้รับ บทความนี้ แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบัน จะต้องมีการดำเนินการในการพัฒนาทฤษฎี BPR และ วิธีการรวมถึงสรุปด้วย คำแนะนำ สำหรับการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ เช่น การออกแบบ การวิจัย นิยามที่ชัดเจน บอกวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้น กลไกต่าง ๆ ที่ต้องการ (Charles University, 2011)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน
แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

2.1 สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพ

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

2.3 ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียน

หลังจากสำเร็จการศึกษา

3. แนวคิดระบบทวิภาคี

แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริม

งานอาชีพของนักเรียน

โรงเรียนแม่ระมาดน้อย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาศาก

เขต 2

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนาอาชีพในโรงเรียนกรณีศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งเป็นรูปแบบของการวิจัยที่มุ่งแสวงหา ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน แนวทาง การส่งเสริมงานอาชีพ ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาอาชีพในสถานศึกษาและปัจจัยแห่งความสำเร็จของโรงเรียน เพื่อนำ ข้อค้นพบที่ได้ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีมาตรฐานและเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. บุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา คือ ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ 1 คน ครูผู้สอนการงานอาชีพ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน และนักเรียน 6 คน รวม 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่
 - 1.1 แนวคำถามในการสัมภาษณ์ จำนวน 10 ฉบับ ดังนี้

1.1.1 สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาถามเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ประเด็นศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และการนำไปอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

1.1.2 สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์ครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการตามเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ประเด็นศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และการนำไปอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

1.1.3 สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนการงานอาชีพและเทคโนโลยีตามเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ประเด็นศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และการนำไปอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

1.1.4 สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาตามเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ประเด็นศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และการนำไปอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

1.1.5 สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์นักเรียนตามเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ประเด็นศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ และการนำไปอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยมีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการศึกษาจากหนังสือ เอกสารและติดต่อขอข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2 รวมทั้งได้จากข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

2. การดำเนินการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การแสวงหาความรู้จากหนังสือ ตำรา วารสาร เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 วิเคราะห์ข้อมูล เอกสารอ้างอิงด้วยวิธีด้วยวิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่ได้กำหนดเอาไว้

2.3 สร้างแนวคำถามในงานสัมภาษณ์โดยมีประเด็นคำถามครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.4 สร้างแบบสำรวจ โดยใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเกณฑ์ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.5 สร้างแนวทางในการสังเกต แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.6 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการภาคสนามและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากภาคสนามทั้งหมดคือ การสำรวจ การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

2.1 ยื่นเรื่องเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอรับหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากบัณฑิตวิทยาลัย โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร และการสังเกต

2.2 ประสานงานติดต่อกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อติดต่อขอดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ตามประเด็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์ แล้วบันทึกเทปไว้เพื่อนำมาถอดความ

2.4 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการการสำรวจข้อมูลจากเอกสารหลักฐานตามประเด็นที่กำหนดไว้แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในแนวทางในการสำรวจ

2.5 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการการสังเกต 2 ประเด็นสภาพภูมิทัศน์ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในแนวทางในการสังเกต

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าตรวจสอบข้อมูลโดยคำนึงถึงคุณภาพของข้อมูลและเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อหาความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล และตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูลรวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านระเบียบวิธี (Methodological Triangulation) โดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ใช้เทคนิควิธีการสำรวจ การสังเกต และสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งหากข้อมูลที่ได้มามีความแตกต่างกันหรือขัดแย้งกัน ผู้ศึกษาจะเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกัน และหากข้อมูลที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเป็นข้อมูลที่เหมือนกันและน่าเชื่อถือ ก็ถือว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องแล้ว หลังจากนั้นก็นำผลการศึกษามานำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการเขียนรายงานการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Method)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งหมดที่รวบรวมไว้มาจัดระบบตามขอบเขตด้านเนื้อหา
2. ถอดความที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยสรุปสาระสำคัญแยกตามประเด็นต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตด้านเนื้อหา
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตด้านเนื้อหา
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในภาพรวม รวมทั้งกำหนดตามขอบเขตเนื้อหา
6. นำข้อมูลที่ตรวจสอบและจัดหมวดหมู่แล้วทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย เพื่อสรุปเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา โดยนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านสภาพปัจจุบันด้านการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย
2. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ
3. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการนำอาชีพพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

ข้อมูลทั่วไปโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

1. ประวัติ ที่ตั้ง / สภาพพื้นที่เขตบริการ

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 163 หมู่ 8 ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์ 63140 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 4 บ้านแพะ ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านแพะ)

หมู่ที่ 5 บ้านห้วยมูล ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านห้วยมูล)

หมู่ที่ 8

หมู่ที่ 8 บ้านแม่ระมาดน้อย ตำบลชะเนง้อ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก

ความเป็นมา

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 โดยนายบุญส่ง ธรรมการ นายอำเภอแม่สอด ได้เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งโดยขอแรงราษฎร หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 มาช่วยกันก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวในที่ดินที่ไม่เป็นของผู้ใด และได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 โดยมีนักเรียนจากหมู่ที่ 4 บ้านแพะ และ หมู่ที่ 11 บ้านจกปก มาเรียน แต่เดิมสภาพของ

โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยเป็นอาคารเรียนชั่วคราวซึ่งหลังคามุง ด้วยใบตองตึง พื้นและฝาเป็น ฟาก (ทำจากไม้ไผ่) ต่อมาปี 2503 นักเรียนจากหมู่ 4 บ้านแพะ และหมู่ 11 บ้านจกปก ได้แยกไป เรียนที่หมู่บ้านของตนเอง โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยมีโรงเรียนขนาดเล็กในกำกับติดตามดูแล 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนแม่ระมาดน้อยสาขาบ้านห้วยบุลึงและโรงเรียนแม่ระมาดน้อยสาขาบ้านแพะ ระยะเวลาที่ผ่านมา การบริหารจัดการโรงเรียนสาขามีอุปสรรคปัญหาในเรื่องคุณภาพผู้เรียน และ ครูไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและผลการทดสอบระดับชาติมีปัญหา ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 ทางโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยจึงได้ดำเนินการแก้ปัญหาตามนโยบายของ ภาครัฐโดยได้รวบรวมโรงเรียนสาขาบ้านแพะ และเรียนรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาขาบ้านห้วยบุลึง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เนื่องจาก สถานที่ตั้งโรงเรียนเดิมคับแคบและอยู่ใกล้แม่น้ำซึ่งเกิดอุทกภัยเป็นประจำทุกปี ทำให้ไม่มี ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน คณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านแม่ ระมาดน้อย โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู นักเรียน ประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทำประชาคมติ เป็นเอกฉันท์ให้นายอลงกรณ์ ฤกษ์แก้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นตัวแทนรับมอบอำนาจ ขอใช้พื้นที่ของนิคมสหกรณ์แม่สอด และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ใน แปลงที่ 6 หมู่ที่ 8 บ้านแม่ระมาดน้อย ระวัง 4743- 5282 แผนผัง ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2553 โดยรวมเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ มีกำหนดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2554 ถึง วันที่ 9 มีนาคม 2558 เพื่อสร้างโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย(แห่งใหม่ในปัจจุบัน) โดยมี อาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ยาวประมาณ 358.62 เมตร	จด	ถนนสายแม่ระมาด – บ้านตาก
ทิศใต้	ยาวประมาณ 358 เมตร	จด	ที่ดินที่มีการครอบครอง
ทิศตะวันออก	ยาวประมาณ 234 เมตร	จด	ที่สาธารณะ
ทิศตะวันตก	ยาวประมาณ 207 เมตร	จด	เขตป่าไม้ส่วนกลาง 20 %

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 ได้ย้ายนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 187 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 คน มาทำการสอนที่โรงเรียนแห่งนี้ โดยมีอาคารหลังแรก คือ อาคาร สปช.102/26 จำนวน 1 หลัง ขนาด 3 ห้องเรียน และอาหารศิษย์เก่าร่วมบริจาคสร้างตาม แบบ สปช.102/26 จำนวน 1 หลัง ขนาด 3 ห้องเรียน พระอาจารย์เกี้ยว จังหวัดระนอง ประสานโดย

นายมนตรี พลอดทอง นายอำเภอแม่ระมาด และนางสุดาวรรณ พลอดทอง นายกกิ่งกาชาดอำเภอแม่ระมาด ในขณะที่ได้เมตตาสั่งสร้างอาคารให้กับ โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยดังนี้

อาคารเรียน สปข.102/26 งบประมาณ 1,200,000 บาท เริ่มก่อสร้าง 22 พฤศจิกายน 2555 ถึง 28 ธันวาคม 2555 รวมเวลา 1 เดือน 6 วัน โรงอาหารขนาด 300 ที่นั่งพร้อมห้องประกอบอาหาร และโต๊ะเก้าอี้ จำนวน 20 ชุด งบประมาณ 1,700,000 บาท เริ่มก่อสร้าง 10 มกราคม 2556 ถึง 28 มีนาคม 2556 รวมเวลา 2 เดือน ส่งมอบให้โรงเรียน เมื่อ 13 พฤษภาคม 2556 พระอาจารย์เกี้ย จังหวัดระนอง เป็นผู้บริจาคงบประมาณ 1 พฤศจิกายน 2556 สร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยรัฐสภา งบประมาณ 4,685,000 บาท

12 ธันวาคม 2556 สร้างอาคาร สปข. 105/29 ขนาด 8 ห้องเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2 งบประมาณ 4,219,000 บาท 17 พฤศจิกายน 2556 สร้างหอพักนักเรียนหญิง โดยพระอาจารย์เกี้ยจังหวัดระนอง งบประมาณ 2,400,000 บาท 13 มีนาคม 2558 สร้างหอพักนักเรียนชาย พระอาจารย์เกี้ยจังหวัดระนอง งบประมาณ 1,800,000 บาท

จากนั้นโรงเรียนก็ได้มีการพัฒนาปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เรื่อยมา จนปัจจุบันโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลคุณภาพต่อไป

ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน (ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม 2558) ดังนี้

1. จำนวนนักเรียนทั้งหมด 428 คน
2. จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ 276 คน
3. จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

ตาราง 1 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

ชั้นเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวนนักเรียนใน ปี การศึกษา 2558			ครูประจำชั้น
		ชาย	หญิง	รวม	
อนุบาล 1	1	14	12	26	นางสาวพัชรินทร์ รูปแจ่ม นางเบญจรัตน์ ก้าวงษ์
อนุบาล 2	1	10	5	15	นางกัญญา ราชสว่าง
รวม	2	24	17	41	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1	19	9	28	นางสาววรรณ แสงกล้า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	1	13	8	21	นางอรุษา ม่วงไหมทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	1	12	9	21	นางสาวณกาวดี ทำลี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1	4	3	7	นายสมศักดิ์ ทาหว่างกัน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	1	6	13	19	นางอัมพร สันตะวัน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1	14	7	21	นางศิริวรรณ ทาหว่างกัน
รวม	6	68	49	117	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1	1	20	20	40	นายชัยวัฒน์ วิริยะบัณฑิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2	1	20	20	40	นายกิตติพงษ์ ใจดี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1	1	17	17	34	นางเอมิกา โตจำ, นายทรงวุฒิ ประกาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2	1	14	20	34	นางสุพิศ อินปิก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	1	10	14	24	นางพิมพ์จันทร์ กองสี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	1	12	14	26	นางรัตนา ชัดสีสกุล
รวม	6	93	105	198	
รวมทั้งสิ้น	14	185	171	356	

ตาราง 2 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สาขาบ้านห้วยปูลิง

ชั้นเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวนนักเรียนใน ปี การศึกษา 2558			ครูประจำชั้น
		ชาย	หญิง	รวม	
อนุบาล 1	1	3	5	8	นางสาวปาลิตา ประจวบจำเริญ
อนุบาล 2	1	9	1	10	นางสาวปาลิตา ประจวบจำเริญ
รวม	2	12	6	18	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1	4	5	9	นางสาวสุธาสินี ถาแก้ว
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	1	1	8	9	นางสาวสุธาสินี ถาแก้ว
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	1	3	1	4	นายสมบัติ บุญณรงค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1	1	2	3	นายสมบัติ บุญณรงค์
รวม	4	9	16	25	
รวมทั้งสิ้น	6	21	22	43	

ตาราง 3 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สาขาบ้านแพะ

ชั้นเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวนนักเรียนใน ปี การศึกษา 2558			ครูประจำชั้น
		ชาย	หญิง	รวม	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	0	0	0	0	-
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	0	0	0	0	-
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	1	-	2	2	นางอรุชา ม่วงไหมทอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1	2	1	3	นางอรุชา ม่วงไหมทอง
รวม	2	2	3	5	

ข้อมูลบุคลากรปีการศึกษา 2558

1.	นายอลงกรณ์ ฤกษ์แก้ว	กศ.ม.	บริหาร
2.	นางสาวพัชรินทร์ รูปแจ่ม	อนุปริญญา	อนุบาล 1
3.	นางเบญจรัตน์ ก้าวงษ์	คป.	อนุบาล 1
4.	นางกัญญา ราชสว่าง	กศ.ม.	อนุบาล 2
5.	นางสาววรรณ แสงกล้า	คป.	ประถมศึกษาปีที่ 1
6.	นางสาวสุธาสิณี ฤกษ์แก้ว	อนุปริญญา	ประถมศึกษาปีที่ 1
7.	นางอรุษา ม่วงใหม่ทอง	คป.	ประถมศึกษาปีที่ 2
8.	นางสาวผกาดี ทำลี้	กศ.ม.	ประถมศึกษาปีที่ 3
9.	นายสมศักดิ์ ทาหว่างกัน	คป.	ประถมศึกษาปีที่ 4
10.	นางอัมพร สันตะวัน	กศ.ม.	ประถมศึกษาปีที่ 5
11.	นางศิริวรรณ ทาหว่างกัน	กศ.ม.	ประถมศึกษาปีที่ 6
12.	นายชัยวัฒน์ วิริยะบัณฑิต	คป.	มัธยมศึกษาปีที่ 1/1
13.	นายกิติพงษ์ ใจดี	คป.	มัธยมศึกษาปีที่ 1/2
14.	นางเอมิกา โตช้า	กศ.ม.	มัธยมศึกษาปีที่ 2/1
15.	นายทรงวุฒิ ประกาย	คป.	มัธยมศึกษาปีที่ 2/1
16.	นางสุทิดา อินปิก	กศ.ม.	มัธยมศึกษาปีที่ 2/2
17.	นายสมบัติ บุญณรงค์	บธ.บ.	มัธยมศึกษาปีที่ 2/2
18.	นางสาวพิมพ์จันทร์ กองสี	กศ.ม.	มัธยมศึกษาปีที่ 3/1
19.	นางรัตนา ชัดสีสกุล	กศ.ม.	มัธยมศึกษาปีที่ 3/2
20.	นายสมเดช ประกาย	คป.	ครูสอนดนตรีพื้นเมือง
21.	นางสาวสุวิมล ตาเอื้อย	คป.	เจ้าหน้าที่ห้องคอมฯ
22.	นางสาวกัญญารัตน์ ผลัดคำวงษ์	ศศ.บ.	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
23.	นางสาวปาไลตา ประจบจำเริญ	อนุปริญญา	ครูพี่เลี้ยง
24.	นายจักรกฤษณ์ กัลยาณมิตร	ศศ.บ.	เจ้าหน้าที่ธุรการ
25.	นางทอง ปีก๊ะ	ม.6	แม่บ้าน
26.	นายทวี หนูธิ	ม.6	พนักงานขับรถ
27.	Mr.Francisco	-	ครูพิเศษสอนภาษาพม่า

อาคารสถานที่

1. อาคารเรียนและอาคารประกอบ 7 หลัง ได้แก่
 - 1.1 อาคารเรียน 6 หลัง - โรงอาหาร 1 หลัง
2. จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 23 ห้องเรียน
 - 2.1 ชั้น อ.1- อ.2 = 2:2, ชั้น ป.2- ป.6 = 1:3:3:3:1:1, ชั้น ม.1- ม.3 = 2:2:2
3. ห้องที่จัดไว้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะมีทั้งหมด 1 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์
4. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรม / นันทนาการ ได้แก่ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น

การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และดำเนินงานมன்றส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานร่วมกันเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันเข้าถึงวัตถุประสงค์ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยจัดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายวางแผนงานสอดคล้องกับนโยบายกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนต้นแบบ

“...การทำวิสัยทัศน์ โรงเรียนน่าอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นโรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดประชุมร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายร่วมกันเพื่อให้ ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน การงานอาชีพอื่น ๆ”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยเชิญคณะกรรมการ ผู้ปกครอง วิเคราะห์สถานศึกษา โดยดูจุดเด่นของนักเรียน และ สรุปโครงการ โดยการจัดตั้งโครงการเลือกจากความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ นักเรียนสามารถเลือกอาชีพที่นักเรียนสนใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามจริง”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...คณะกรรมการมีการกำหนด วิสัยทัศน์ นโยบาย ด้านการส่งเสริมอาชีพ มีการเข้าร่วมประชุม เรื่องปัญหา และนำเสนอด้านตัวเด็กเอง ว่าเด็กมีความต้องการอย่างไร ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ หากต้องการเข้าร่วม ต้องมีการส่งเสริมเด็กนักเรียน”

(คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสังเกต พบว่า มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของโรงเรียน โดยการ จัดตั้งการประชุม วางแผนร่วมกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นประเด็นปัญหา วิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชนและนักเรียน ดังปรากฏในภาพ 2-4

ภาพ 2 วิสัยทัศน์โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

រូបភាពទី៤ ការបង្ហាញសិក្ខាប្រតិបត្តិការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសិប្បកម្ម ៤ អង្គ

រូបភាពទី៥ ការបង្ហាញសិក្ខាប្រតិបត្តិការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសិប្បកម្ម ៥ អង្គ

៥៥.៤៤៥.៤៤៥.៤៤៥
៤៤៤.៤៤៤.៤៤៤

โรงเรียนมีแผนงาน โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพ การกำหนดแผนงาน โครงการโรงเรียน ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมการกำหนดโครงการ แผนงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้การปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน

“...ร่วมประชุมวางแผนงาน โครงการ จัดตั้งงบประมาณ ปฏิทิน ปฏิบัติงาน จัดแผนบูรณาการทางอาชีพ จัดกิจกรรมที่เด่นชัด ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดตารางการส่งเสริมอาชีพของนักเรียน โดยแบ่งเป็นชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม ประเมินความพึงพอใจ สรุปผลปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และนำผลไป พัฒนาปรับปรุงโครงการ”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...จัดตั้งโครงการ แผนงานในรูปแบบการประชุมร่วมกัน โดยเลือกจากความ ต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ นักเรียนสามารถเลือก อาชีพที่นักเรียนสนใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามจริง รวมถึง มีการ ส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียน ส่งอบรมแหล่งต่าง ๆ ที่สามารถนำความรู้มาพัฒนาโรงเรียน เมื่อนำความรู้มาปฏิบัติจริง ประเมินความพึงพอใจ และสรุปผลดำเนินงาน”

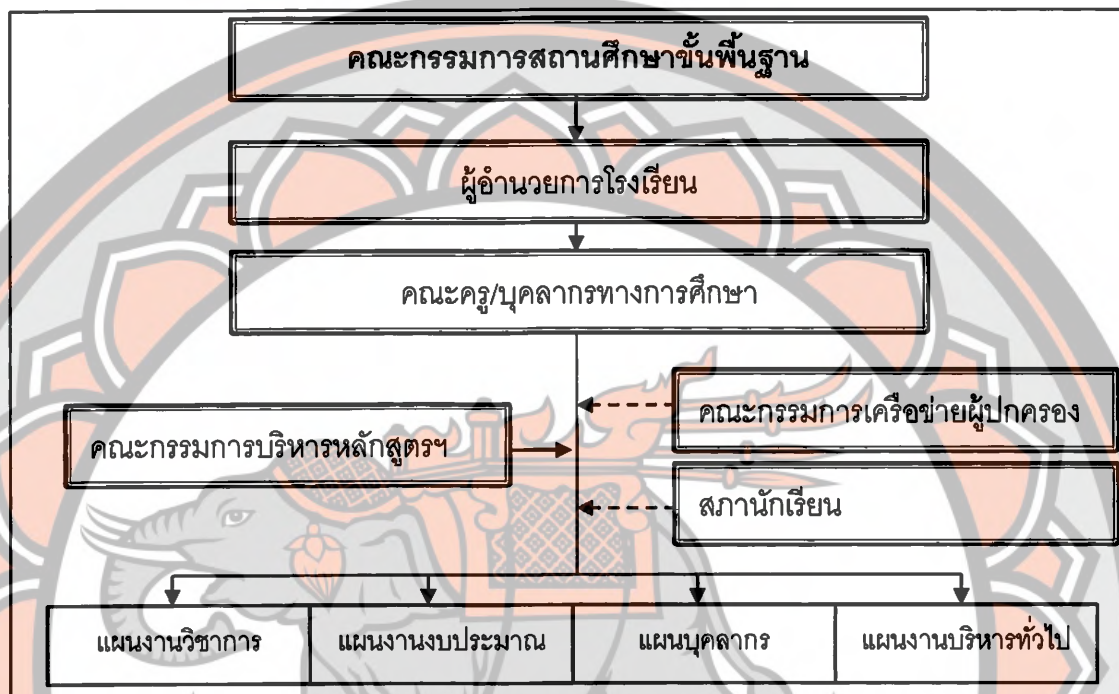
(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง SWOT ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน เน้นการกำหนด แผนงาน จัดตั้งโครงการ ตั้งขึ้นในกลุ่มสาระ การจัดตั้งโครงการมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ เสนอ โครงการ จัดตั้งงบประมาณ ซึ่งการจัดตั้งโครงการและงบประมาณนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาว่าจะอยู่ในดุลพินิจ อาจใช้งบประมาณของโรงเรียน หรือ ตั้งโครงการเสนอ งบประมาณ”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสังเกตพบว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการศึกษามีแผนงาน โครงการ ดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพ โดยมีขั้นตอนเสนอโครงการ จัดตั้งงบประมาณ อาจใช้ งบประมาณของโรงเรียน หรือตั้งโครงการเสนองบประมาณ ปฏิบัติตามแผน ประเมิน ความพึงพอใจ และสรุปผล ดังปรากฏในภาพ 5

แผนภูมิการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

ภาพ 5 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

ดังรายละเอียดตามแผนงานของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ดังนี้

แผนงานวิชาการมีการแบ่งขอบข่ายงาน ภาระงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีรูปแบบลักษณะดังนี้ พัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น วางแผนด้านการวิชาการ จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้อัตโนมัติ ประเมินผล การรับย้ายเทียบโอนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน งานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ นิเทศการศึกษา แนะนำ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานศึกษาและสถานประกอบการอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และพัฒนาสื่อ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาและตามความต้องการของผู้เรียน

แผนงานงบประมาณมีการแบ่งขอบข่ายงาน ภาระงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีรูปแบบลักษณะดังนี้ จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง อนุมัติการจ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ขอโอน และการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ ตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา บริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา วางแผนพัสดุ กำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ จัดหาพัสดุ ควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน รับเงิน เก็บรักษาเงิน และจ่ายเงิน จัดทำบัญชีการเงิน จัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน จัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

แผนงานบุคคลมีการแบ่งขอบข่ายงาน ภาระงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีรูปแบบลักษณะดังนี้ วางแผนอัตรากำลัง จัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สรรหาและบรรจุแต่งตั้ง เปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ลาทุกประเภท ประเมินผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ สั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน รายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ อุทธรณ์และการร้องทุกข์ จัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ จัดทำบัญชีรายชื่อและการให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งเสริมวินัย คุณธรรมจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

แผนงานบริหารงานทั่วไปมีการแบ่งขอบข่ายงาน ภาระงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีรูปแบบลักษณะดังนี้ พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษา วางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดำเนินงานธุรการ ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จัดทำสำมะโนประชากร การรับนักเรียน การเสนอความ

คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา ประสานงานจัดการศึกษาในระบบ นอก ระบบและตามอัธยาศัย ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ทักษะศึกษา ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานจัดการศึกษา ของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น รายงานผลการปฏิบัติงาน จัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และแนวทางการจัด กิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการลงโทษนักเรียน

การส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพ ก่อนมีการพัฒนาอาชีพ

จำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนและผู้สอน โดยมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่ นักเรียน ผู้เรียนและครูผู้สอน การส่งเสริมพัฒนาความรู้ นั้น อาจพัฒนาได้จากภายในองค์กรและภายนอก องค์กร รวมถึงชุมชน

“...สำรวจความสนใจของคุณครูที่มีองค์ความรู้เดิมเกี่ยวกับงานอาชีพ ที่ต้องการ ต่อยอดในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียน จัดการฝึกการดู งานทั้งครูและนักเรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนอื่น ๆ และมีโรงเรียนอื่นมาขอดูงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้องของผู้แทน องค์กรภายนอก เช่น กาญจนาภิเชษฐวิทยาลัย ช่างทองหลวง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพมหานคร สำนักงาน สหกรณ์จังหวัดตาก วิทยาลัยราชมงคลลำปาง ชุมชนหมู่บ้านข้าวเม่าข้าวเหนียว”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การส่งเสริมพัฒนาเรื่อง ความรู้แก่บุคลากรโดยมีคณะกรรมการการศึกษา เป็นคณะกรรมการเอง และหาวิทยากรนอกสถานที่มาให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ เช่น โครงการเลี้ยงไก่ไข่ ได้บริษัท CP มาช่วยเหลือ มาเป็นวิทยากร และ นำวัดฤทธิชัย เข้ามา สอนเด็ก เพื่อพัฒนาอาชีพของนักเรียน บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน เข้าร่วม สอน ให้อุปกรณ์ รวมถึงให้ความรู้ แก่องค์กรภายนอก มีกิจกรรมร่วมกับบริษัท CP, วิทยาลัยราชมงคล ลำปาง ชุมชนหมู่บ้านข้าวเม่าข้าวเหนียว”

(คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร สํารวจความต้องการของครูผู้สอน สนใจเรื่องใด
ส่งไปอบรม แปรผลทั้งนักเรียนและครู จากนั้นวัดผลสัมฤทธิ์”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสังเกตพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงาน
อาชีพ การส่งเสริมพัฒนาทั้งบุคลากรครูและ นักเรียนผู้เรียน โดยส่งไปเข้าร่วมอบรม ทั้งในและนอก
โรงเรียน และนำความรู้เหล่านั้น มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในโรงเรียน และชุมชน ดังปรากฏ
ในภาพ 6 –9

ภาพ 6 การพัฒนางานอาชีพของคณะครูโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

ภาพ 7 การพัฒนางานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

ภาพ 8 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์ภายนอกงานอาชีพโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

ภาพ 9 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์ภายนอกงานอาชีพโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

การจัดการข้อมูลสารสนเทศ

เป็นข้อมูลปัจจุบันที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล บุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การศึกษาต่อในสายอาชีพต่อสายสามัญ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อช่วยในการสนับสนุน ในการตัดสินใจ พัฒนางาน ในกลุ่มงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

“...สารสนเทศ มีแหล่งเรียนรู้ การจัดการข้อมูลนักเรียน มีนักเรียนเข้ารับการศึกษา เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา มีสัดส่วนอย่างไรนั้นจัดเก็บข้อมูลที่กลุ่มงานแนะแนว”

(หัวหน้าวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...มีการแจ้งต่อคณะกรรมการ ข้อมูลครู นักเรียน อาคารสถานที่ที่มีอัตราส่วนที่เพียงพอที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สัดส่วนการเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ”

(คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...จัดการข้อมูล บุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การศึกษาต่อในสายอาชีพต่อสายสามัญให้เป็นปัจจุบันโดยการรายงานข้อมูลต่อหน่วยงานต้นสังกัด แจ้งให้ คณะบุคลากรทางการศึกษาและกรรมการสถานศึกษาทราบในรูปแบบการประชุม หรือ การจัดแผนป้ายนิเทศ เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เชื่อมต่อโปรแกรม ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสำรวจพบว่า มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศการจัดแผนป้ายนิเทศ ในการศึกษาต่อ ของนักเรียน สายอาชีพ ต่อสายสามัญ มีข้อมูลบุคลากร นักเรียน ดังปรากฏใน ภาพ 10-11

ภาพ 10 แผนภูมิการศึกษาต่อของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

ภาพ 11 แผนภูมิการศึกษาคือของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาน้อย

การบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยายนั้น ต้องใช้ความร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพและสร้างแรงบันดาลใจต่อ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน

“...จัดอาคารสถานที่ให้เข้ากับบรรยากาศและเอื้อต่อพื้นที่การทำกิจกรรม เช่น ทำอาหารที่โรงอาหาร พื้นที่เกษตร อยู่พื้นที่โล่ง แบ่งหน้าที่นักเรียน ให้มีส่วนร่วมในการจัดอาคารสถานที่การเรียนรู้ เพื่อให้เข้าไปประยุกต์ใช้กับตนเองที่บ้านได้ หลักสูตรเหล่านี้ จะแบ่งหน้าที่กันแต่ละชั้นเรียน จัดสิ่งแวดล้อม เน้นให้นักเรียนไม่เครียด”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การจัดสถานที่ แบ่งโซนอาคารเรียนจัดสถานที่ทำกิจกรรม เช่น หน้าอาคารเรียน ปลูกพืช ไฮโดร ห้องครัว แปรรูปผลิตภัณฑ์ อาหาร ข้างอาคารเรียน ทำอิฐบล็อก บริเวณที่มีพื้นที่กว้าง ใช้ปลูกข้าว ปลูกผัก พักทอง ถั่วเขียว ทำการปลูกผักเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การจัดการบริหารในสถานที่นั้น ได้มีการบริหารพื้นที่โรงเรียนแบ่งให้เป็นสัดส่วน ให้เหมาะสมกับงานอาชีพเช่น ทำพื้นที่ว่างหน้าอาคารให้เป็นประโยชน์ โดยใช้พื้นที่ปลูกผักไฮโดรโพนิค มีชุมชน ชาวบ้านเข้ามาเกี่ยวข้อง สามารถใช้สถานที่จริงใช้พื้นที่เพาะปลูกพืชนา พืชไร่พืชสวน ของชาวบ้านเพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะตามจริง การกำหนดเนื้อหาเวลาเรียน เพิ่ม ความรู้ วิเคราะห์ตัวชีวิต 1 ห้องต่อ 1 อาชีพ ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานของตน”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...มีการวางแผนการจัดอาคารสถานที่โดยศึกษาพื้นที่ของโรงเรียนจาก สภาพพื้นที่จริง และเป็นพื้นที่โรงเรียน จัดโซนโรงเรียน โดยดูตามพื้นที่ เช่น พื้นที่หลังโรงเรียน เป็นพื้นที่กว้าง เหมาะที่จะทำกิจกรรม เพาะปลูก ทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชไร่ ส่วนพื้นที่หน้าโรงเรียนปลูกพืชผักสวนครัว ข้างอาคารเรียน ทำอิฐบล็อก โรงอาหาร ห้องครัว แปรรูปผลิตภัณฑ์ อาหาร ทั้งนี้การจัดอาคารสถานที่นี้ ต้องมีการลงความเห็นของคณะกรรมการโรงเรียน คุณครูผู้จัดกิจกรรม”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องจากการสำรวจว่าโรงเรียนมีการแบ่งการจัดสถานที่ แหล่งการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียน ตามพื้นที่ความเหมาะสมของโรงเรียน โดยมีการศึกษาสภาพภูมิทัศน์ ของโรงเรียน ร่วมกับการเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการโรงเรียนด้วย ดังปรากฏในภาพ 12 -17

ภาพ 13 แหล่งเรียนรู้การทอผ้าของสตรีในชุมชน ๕1 หมู่

ภาพ 12 แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาของสตรีในชุมชน ๕๒ หมู่

การปรับปรุงภูมิทัศน์และภูมิสถาปัตย์บริเวณรอบๆ ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต

ภาพ 14 แสดงหลังการปรับปรุงภูมิทัศน์และภูมิสถาปัตย์บริเวณรอบๆ ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต

มีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้ของค์กรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการส่งอบรมในองค์กรต่าง ๆ ทำ MOU ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ รวมถึงการจัดอบรมที่โรงเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูนักเรียน และชุมชน

“...โรงเรียนแม่ละมาน้อย เป็นโรงเรียนต้นแบบ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีแหล่งเรียนรู้ ภายนอกองค์กร และชุมชน เพื่อจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการจัดการศึกษาดูงาน ทั้งภายในหน่วยงานต้นสังกัดและนอกโรงเรียน อาทิเช่น จัดประชุมร่วมกับการงานอาชีพวิทยาลัยราชวมคชล้านนา จ.ลำปาง บริษัท CP ศึกษาดูงาน ทั้งครูและนักเรียน ในโรงเรียน และมีโรงเรียนอื่นมาขอดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมชุมชน เข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรภายนอก เช่นวิทยาลัยการอาชีพในรูปแบบทวิภาคีทางการศึกษา การรับการทำ MOU ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ เชิญวิทยากร จากองค์กรภายนอก นัดเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน กำหนดเวลา เดือนละครั้ง หรือ สัปดาห์ละครั้ง โดยนักเรียน และครู”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ละมาน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...โรงเรียนมีการส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนคือ ส่งครูไปอบรมแหล่งต่าง ๆ ที่สามารถนำความรู้มาพัฒนาโรงเรียนได้เช่น การศึกษาดูงานจาก ฟาร์มที่แพร่ เรื่องปลูก ผักไฮโดร มีการทำ MOU ร่วมกับ กลุ่มแม่บ้าน อ แม่ละมาน้อย มะเมาะข้าวเหนียว OTOP ตำบลชะเนือจ้อ ทำไวน์ ทำแยม ทำน้ำสมุนไพร จักสานดูงานจากฟาร์ม ดูงานเศรษฐกิจพอเพียง”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การส่งเสริมพัฒนาเรื่อง ความรู้แก่นักลากร มีคณะกรรมการการศึกษา เป็น คณะกรรมการเอง และหาวิทยากรนอกสถานที่ เช่น โครงการเลี้ยงไก่ไข่ ได้บริษัท CP มา ช่วยเหลือ มาเป็นวิทยากร และ นำวัตถุดิบ เข้ามาสอนเด็ก การมีส่วนร่วมของชุมชน กับ การพัฒนาอาชีพของนักเรียน บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน เข้าร่วม สอน ให้อุปกรณ์ รวมถึง ให้ความรู้ แก่องค์กรภายนอก มีกิจกรรมร่วมกับบริษัท CP , สาธารณสุขจังหวัด เข้ามา ดูแลเรื่องสุขภาพของนักเรียน และ สุขภาพของบุคคลากรในโรงเรียน การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ จะทำให้นักเรียน มีการขยายผล และได้รับผลงาน องค์กรภายนอกที่เข้ามาดู งาน สามารถนำผลงานไปต่อยอด และนำความรู้ไปพัฒนาต่อ โรงเรียนของตน”

(คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...ชุมชนมีส่วนร่วม ชาวบ้านสอน ทอผ้า กลุ่มแม่บ้านมะเเฒ่าข้าวเหนียว อบรม การแปรรูปอาหารต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีวิทยากรมาจาก วิทยาลัยราชวมงคลลำปาง องค์กร ต่าง ๆ มีส่วนร่วม สหกรณ์จังหวัด จัดงานที่โรงเรียน มีโอกาสให้บุคคลภายนอก ได้มี โอกาสร่วมศึกษาเรียนรู้ กิจกรรมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรบริหาร ส่วนตำบล นำเสนอขั้นตอนของปฏิบัติอาชีพ คือ สอนวิชาการก่อน จากนั้นลงมือปฏิบัติ”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การแบ่งปันความรู้ให้กับชุมชน กำหนดวันนัด องค์กรใหญ่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ราช มงคลล้านนา ลำปาง จัดกลุ่มหมู่บ้าน แม่บ้าน จัดกลุ่มให้ความรู้ เดือนละครั้ง จัดเวลา ตามความเหมาะสม ส่วนใหญ่ให้ความรู้เรื่องอาหารแปรรูปจัดกลุ่มอบรม เข้าศึกษาที่นา ของชาวบ้าน ดูทำการเกษตร”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องจากการสำรวจว่าโรงเรียนมีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนและองค์กรภายนอกมี ส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์กรภายนอก การจัดการศึกษาดูงาน ทั้ง ภายในหน่วยงานต้นสังกัดและนอกโรงเรียน ทำ MOU ร่วมกับสถาบันต่าง ๆ รวมถึงชุมชน เพื่อให้ ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันดังปรากฏในภาพ 18-19

ภาพ 18 องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมมอบโล่เชิดชูเกียรติเกี่ยวกับงานอาชีพ

บันทึกข้อตกลงทางวิชาการ
เพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
ระหว่าง
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร กับ โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นระหว่าง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โดย นางสาวนันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ตั้งอยู่เลขที่ ๕๖ หมู่ ๑ ตำบลโพธิ์แดง อำเภอท่าไม้ไทร จังหวัดระนอง และนายพัน โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย โดย นายอลงกรณ์ ตาแก้ว ตัวแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๓ หมู่ ๕ ตำบลชะเนงใจ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ๖๑๓๒๖ ซึ่งต่อไปมี

ในบันทึกข้อตกลงเรียกว่า **สังกัดสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนองศึกษาตาก เขต ๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระนองชั้นพื้นฐาน อีกฝ่ายหนึ่ง**

โดยที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทรเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และมีเจตนาจะร่วมมือร่วมใจในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตบุคลากรในระดับช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้วิชาความรู้ ทักษะและประสบการณ์จริงจากสถานประกอบการ

ทั้งสองฝ่ายได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการโดยการส่งเสริมส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยให้นักเรียน นักศึกษา ได้ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาความรู้ประสบการณ์จริงโดยมีรายละเอียดข้อตกลงดังนี้

ข้อ ๑. วัตถุประสงค์

เพื่อประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา โดยร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและความต้องการของสถานประกอบการ

ข้อ ๒. สถานที่ดำเนินการ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทรและโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

ข้อ ๓. ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย

๓.๑ ความรับผิดชอบของ "สถานศึกษาอาชีวศึกษา"

๓.๑.๑ จัดครู ให้นักเรียน นักศึกษา เข้ารับฟังการบรรยายความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และจัดส่งนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมฝึกอาชีพตามหลักสูตร

๓.๑.๒ จัดครู ผู้ประสานงานความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อเป็นคณะกรรมการตามโครงการความร่วมมือโดยร่วมกันพัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และนำเสนอผลการดำเนินงานให้ฝ่ายบริหารรับทราบเป็นระยะ

๓.๑.๓ จัดครูนิเทศการฝึกอาชีพของนักเรียนนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร ตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการและของสถานศึกษาอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและประเมินผลการฝึกอาชีพ ตามหลักสูตร

๓.๑.๔ ร่วมเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ร่วมประชุม วางแผน จัดระบบ ระเบียบ และจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่ทั้งสองฝ่ายจะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนากำลังคน อย่างมีประสิทธิภาพ และให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของข้อตกลงความร่วมมือ

ภาพ 19 องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ

ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

1. การวางแผน กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ใช้ กระบวนการ PDCA ใช้หลักการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นจัดกิจกรรม งานอาชีพ เพื่อสร้างนักเรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ มีความรับผิดชอบ รักการทำงาน กิจกรรมกลุ่ม มีความสามัคคีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

"...ใช้กระบวนการ PDCA ในการวางแผน กำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมตรงตามความต้องการของ นักเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการประชุมระหว่างผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนสภานักเรียน เริ่มจากการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานปี 2551 กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน และกำหนดเนื้อหา การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดโครงสร้างอาชีพ 15 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ เฉพาะงานอาชีพ จัดแผนบูรณาการทางอาชีพ ตอนเช้าให้นักเรียนมีตารางเรียน กลางวัน และตอนเย็นจัดตารางให้นักเรียนสร้างอาชีพ"

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

"...การจัดการเนื้อหาของนักเรียนนั้น กำหนดโดยความต้องการของนักเรียน นักเรียนมีโอกาสแสดงความต้องการการเรียนรู้ของตน มีการรวมกลุ่มนักเรียนตามสมัครใจแสดงข้อเสนอความคิดเห็นผ่านตัวแทนสภานักเรียน และมีคุณครูดูแลในแต่ละกิจกรรมพัฒนางานอาชีพ"

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

"...โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรการกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของนโยบายโรงเรียน จัดทำการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดโดยกำหนดให้ 1 ห้องเรียนต่อ 1 อาชีพ ตามความสนใจของนักเรียน และวิเคราะห์ผลอย่างดี ว่านักเรียนถนัดแบบไหน และแบบไหนที่ได้รับประโยชน์ ขึ้นตอนตัวชี้วัด และประมวลผลให้ดูอาชีพว่าไหนจำเป็นต่ออันักเรียน "

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...เสนอความคิดเห็นตามความต้องการและสนใจผ่านคณะกรรมการสภานักเรียนและคุณครูเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ และเพื่อผลประโยชน์ในการต่อยอดในการประกอบอาชีพของนักเรียน”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องจากการสำรวจ พบว่า โรงเรียนมีหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาอาชีพ อย่างมีลายลักษณ์อักษร ตามมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ดังปรากฏในภาพ 20

ภาพ 20 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

2. วิธีการ ออกแบบ/ขึ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ มีการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียนสอดคล้องกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้นักเรียนปฏิบัติจริงในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม บูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผนวกกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่นนักเรียนหอพักนอน กำหนดให้มีการรับผิดชอบ กิจกรรมเรียนรู้ งานอาชีพของตน

“...ออกแบบ วิธีการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ในรูปแบบแผนบูรณาการจัดการ เรียนรู้งานอาชีพ และผนวกกับระบบดูแลการช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้ตามวิธีการที่สอดคล้อง กิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการที่สอดคล้องกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ซึ่ง นักเรียนมีการเข้าร่วมในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มนักเรียน และมีคุณครู ดูแล ในแต่ละกิจกรรม ฝึกทักษะการ ประกอบอาชีพของนักเรียน ทำให้นักเรียน เกิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะงานอาชีพ”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การออกแบบการจัดกิจกรรมร่วมกับคุณครู ชั้นแรกสอบถามความสนใจของ นักเรียนก่อน จากนั้นค่อยแยกนักเรียนออกตามความถนัด น้ดเวลาเรียน และแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ หลังจากเสร็จสิ้น นำผลิตภัณฑ์ เช่นผลิตภัณฑ์ทอ ผ้ามูญงยาม กระเป๋าเงิน นำมาขาย ให้กับเพื่อน ๆ ครู ในโรงเรียน และชุมชน

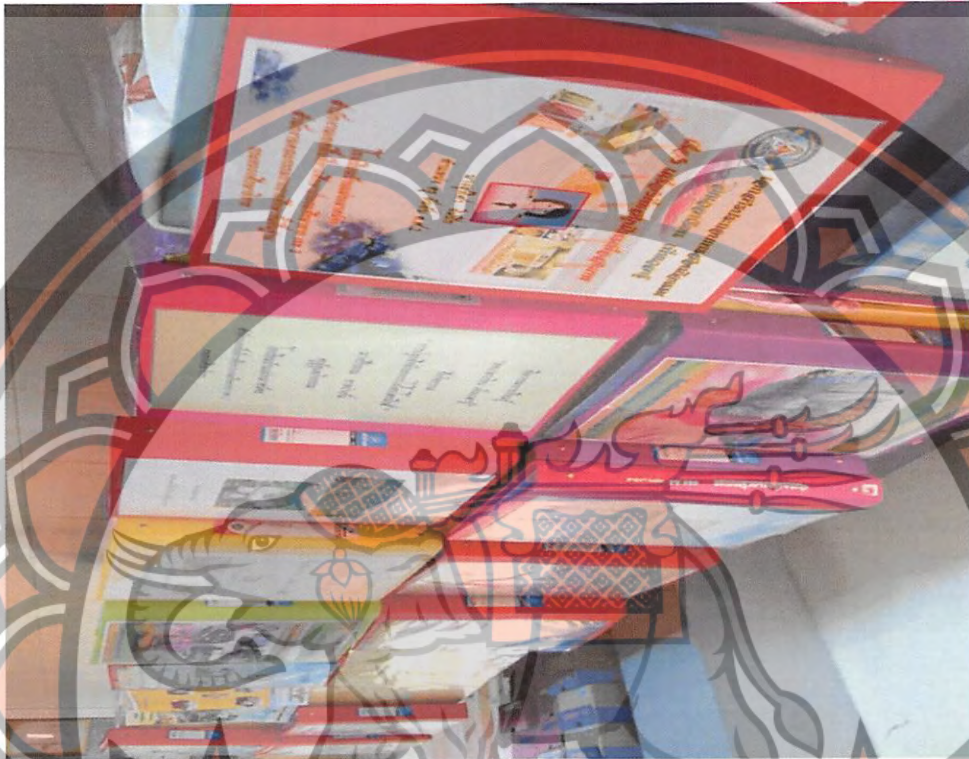
(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบ หรือวัตถุดิบ เช่น วิธีทำ กกล้วยฉาบ ต้องให้ ความรู้ทางวิชาการเรื่องกล้วยก่อน จากนั้นอธิบายถึงขั้นตอนการทำ โดยครูผู้สอน ลงมือปฏิบัติ ให้คุณครู ทำเป็นตัวอย่างและให้นักเรียนทำตามคุณครู โดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมทำกล้วยฉาบด้วย และนำผลิตภัณฑ์ ที่นักเรียนทำขึ้นนั้น นำมาสร้าง รายได้”

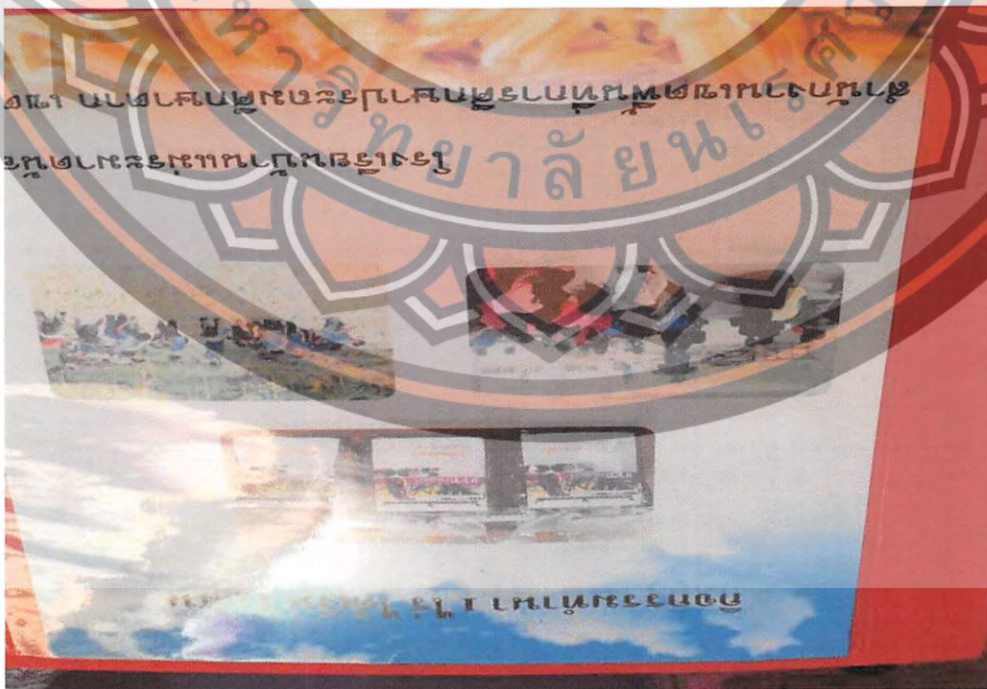
(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสำรวจมีแผนการจัดการเรียนรู้การบูรณาการ ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ผนวกกับระบบดูแลการช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการที่ สอดคล้อง กิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ดังปรากฏในภาพ 21 -22

ภาพ 22 แผนการเรียนรู้อายุ 22 ปี

ภาพ 21 แผนการเรียนรู้อายุ 21 ปี

3. สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยี โดยให้นักเรียน คุณครู สืบค้นร่วมกันตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้แหล่งออนไลน์ หนังสือ ตามแหล่งค้นคว้า ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อช่วยในการสนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียน

“...ฝึกพัฒนาตนเอง ศึกษาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต อ่านค้นคว้าข้อมูลตามสื่อออนไลน์ พัฒนาเวลาว่างให้เป็นประโยชน์”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...สื่อการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต มีวิธีทำ นำไปปฏิบัติตาม เข้าไปศึกษาธุรกิจวางแผนการตลาด ขั้นตอนและต้นทุนการผลิต ศึกษาความคุ้มค่า”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

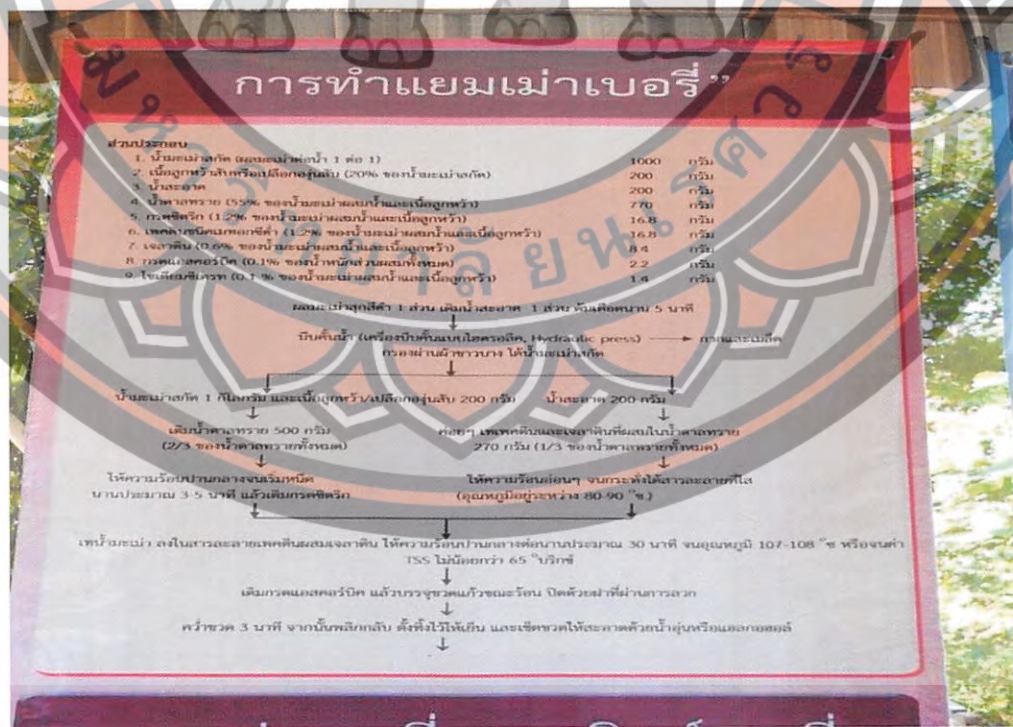
“...ใช้สื่อความรู้ทางอินเทอร์เน็ต แหล่งสืบค้นในโรงเรียน รูปภาพประกอบ ป้ายไว้นิล เพื่อประกอบการสอน”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสำรวจพบว่า โรงเรียนมีแหล่งสืบค้น ภายในโรงเรียน มีสื่อการเรียนรู้เป็นป้ายไว้นิลในการประกอบการสอน เพื่อเกิดกระตุ้นการเรียนรู้ สนับสนุนการสอนงานอาชีพ และมีการอนุญาตให้นักเรียนมีโอกาสเข้าไปค้นคว้าหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต และเห็นภาพจากสื่อตามจริง ในโรงเรียน ดังปรากฏในภาพ 23 – 25

ภาพ 23 สื่อการเรียนรู้ทำอัฐบลิ้อก

ภาพ 24 สื่อการเรียนรู้การทำแยม

ภาพ 25 แหล่งสืบค้นการเรียนรู้ฐานอาชีพ

4. มีวิธีการวัดผลประเมินผล ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามแผนจัดกิจกรรมโครงการงานอาชีพของ นักเรียน ประเมินจากวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ ทำแบบทดสอบ และภาระงาน ตามชิ้นงานที่ได้รับ มอบหมายหรือที่กำหนดไว้ โดยมีเครื่องมือในการวัดผล คือ แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง

“...ประเมินผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดเป็น ร้อยละ หรือประเมินตัวชี้วัดออกมาในรูปแบบของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ใน รายวิชาการงานอาชีพ”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...มีการประเมินผล และวัดผลประเมิน วิธีการสังเกต ทดสอบความรู้ สัมภาษณ์ การปฏิบัติงานที่ได้ รับผิดชอบ และความพึงพอใจของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพ และเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ โดยใช้เครื่องมือตรงตามวัตถุประสงค์ในการ วัดผลที่กำหนดไว้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ ในการประเมินผลใช้เครื่องมือ คือ แบบ สังเกตแบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและ ผู้ปกครอง”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับวิธีการสำรวจพบว่า มีการสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ วิธีการวัดผลประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบผลการสรุปกิจกรรม การเรียนรู้ ดังปรากฏในภาพ 25

ภาพ 26 แบบสรุปผลกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพ

5. นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้าง มีผลสัมฤทธิ์หลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพ นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่

อยู่ที่ 3.5 – 4.0 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความอดทน ฝึกความพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และเกิดทักษะงานอาชีพ มีองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพ

“...นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 – 4.0 มีทักษะการประกอบอาชีพของนักเรียน ทำให้นักเรียน มีการวางแผนงาน ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีการกำหนดกิจกรรมที่ตนอยากทำสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ลงมือปฏิบัติ มีทักษะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือสร้างงานอาชีพของตนเองได้”

(หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 – 4.0 นอกจากนี้ยังมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีทักษะการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ แบ่งหน้าที่วางแผนงาน รู้จักแก้ปัญหา พัฒนาการเข้าร่วมกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปลูกนิสัยมุ่งมั่น อดทน รับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...ข้าพเจ้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 ทักษะการเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้การประกอบอาชีพไปปฏิบัติใช้ที่บ้าน เช่น นำความรู้ เรื่องการปลูกผัก การทำอาชีพเกษตรกรรม ทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชผักสวนครัว การแปรรูปอาหาร ไปทำเองร่วมกับครอบครัว ส่วนหนึ่งรับประทานเอง ส่วนที่เหลือ ขายตลาด”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับวิธีการสังเกต พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 – 4.0 และพบเห็นจากภาพสรุปผลจัดกิจกรรม โครงการงานอาชีพ ซึ่งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะของนักเรียน

6. โรงเรียนแม่ศรีเมืองได้จัดกิจกรรมการแข่งขันการประกวดการแกะสลักผลไม้และขนมหวาน โดยให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๕ เข้าร่วมการแข่งขัน และนำผลงานมาประกวดกัน

ภาพ 30 ภาพกิจกรรมงานวันเด็กของโรงเรียนอนุบาลแม่ศรีเมือง

ภาพ 29 ภาพกิจกรรมงานวันเด็กของโรงเรียนอนุบาลแม่ศรีเมือง

เผยแพร่ความรู้ผลงาน ทางวิชาการด้านทักษะงานอาชีพ กับ โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ และ โรงเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ รวมถึงถูกตั้งเป็นโรงเรียนต้นแบบ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Best practice) ใน เรื่องของทักษะ งานอาชีพของนักเรียน เพื่อไปขยายผลให้กับโรงเรียน เขตพื้นที่สูง ถิ่น ทุกรันดาร

“...เครือข่ายเป็นเพื่อนนอกโรงเรียนมีความสนใจกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยมี ชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน คอยให้คำแนะนำ มีเพื่อนหมู่บ้านเดียวกันร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน สามารถแนะนำเพื่อนได้ด้วย เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การมีเครือข่ายของนักเรียน เกี่ยวข้องกับชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่าง ชุมชน หมู่บ้าน ร่วมกับกลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายจาก ม.ราชมงคล ลำปาง เพื่อใช้ในการให้ความรู้ แก่ โรงเรียน และชุมชน”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“... โรงเรียน เข้าร่วม MOU กับ เทคโนโลยีล้านนาลำปาง การเข้ามาศึกษาดูงาน ของโรงเรียน รวมถึง ร่วมกันสร้างพัฒนาโครงการ โรงเรียนอื่น ๆ สามารถนำการศึกษาดู งานของโรงเรียนแม่ละมาน้อยไปปฏิบัติกัน โรงเรียนของตนได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่าง ชุมชนกับโรงเรียน”

(ครูผู้สอน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสังเกตการมีเครือข่าย ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพ มีการจัดการเรียนรู้ โดยมีการสนับสนุนจากงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ มีวิทยากร ให้ความรู้ ทักษะงานอาชีพ และจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ผลงาน ทางวิชาการ ด้านทักษะงานอาชีพ กับ โรงเรียนในเขตพื้นที่เขตพื้นที่ถิ่นทุกรันดาร

រៀបចំការបង្ហាញសិល្បៈប្រពៃណីខ្មែរដល់ភ្ញៀវទេសចរណ៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ២៩ ឆ្នាំ

ការបង្ហាញសិល្បៈប្រពៃណីខ្មែរដល់ភ្ញៀវទេសចរណ៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ១៩ ឆ្នាំ

ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

1. นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรม และมีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพ นักเรียนมีทักษะงานอาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับช่วยเหลือครอบครัว นำความรู้ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัว และยังเป็นวิชานำไปประกอบอาชีพใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการบันทึกสัดส่วนการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน ซึ่งเป็นการแสดงความสนใจและให้ความสำคัญของการนำความรู้ทางด้านพัฒนาอาชีพไปใช้ให้เกิดประโยชน์

“...การนำความรู้การพัฒนาอาชีพไปเรียนต่อสายวิชาอาชีพ ได้การสร้างอาชีพให้แก่ นักเรียน ได้รู้จักความถนัดของตน ฝึกทักษะ เพิ่มความรู้ความสามารถ พัฒนาอาชีพ ของตนให้สร้างรายได้ จากการสรุป สถิติการสำเร็จการศึกษาของนักเรียน โดยมีการบันทึกสัดส่วนของการศึกษาต่อ เทียบกับสัดส่วนการไป ประกอบอาชีพของนักเรียน ยังไม่มีข้อมูลล่าสุด ดังนั้น วิชาการพัฒนาอาชีพ ที่กำหนดวัตถุประสงค์นั้น จัดตั้งเพื่อผลประโยชน์ของนักเรียน และ ชุมชนเป็นส่วนใหญ่”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ระมาดน้อย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

“...ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาอาชีพทำให้นักเรียนเกิดทักษะ ทำอาหารเป็นสร้างอาชีพเป็น และ พัฒนาสูตรเป็นของตนเอง ต่อยอดความรู้ที่ ๆ ได้มาจากโรงเรียน นำความรู้ที่บ้านสอนครอบครัว เป็น ประโยชน์ต่อครอบครัว ต่อโรงเรียน สามารถนำความรู้ต่อยอดธุรกิจ เปิดตลาดทำธุรกิจเป็นของตนเองได้อีกด้วย”

(ผู้เรียนให้ข้อมูลคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2559)

“...การนำอาชีพที่นักเรียนถนัดมาต่อยอดเป็นองค์ความรู้ของนักเรียน โดยความรู้พื้นฐานที่ได้มาจากโรงเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้และ นำไปหาความรู้เพิ่มเติม หรือเรียนต่อในสายวิชาที่ทำให้นักเรียนสร้างรายได้ หรือมีอาชีพที่มั่นคงเพิ่มมากขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อ นักเรียน และชุมชน นักเรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้แก่ชุมชนให้ชุมชนเกิดรายได้เพิ่มมากกว่าชุมชนอื่น ๆ ได้ ส่วนเรื่องการเปรียบเทียบส่วน การเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพยังไม่มี ความแน่ชัด แต่ภาพรวมความพึงพอใจ ของคณะกรรมการการศึกษา อยู่ในระดับดี สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเกิดประโยชน์ รวมถึงการถ่ายทอดเครือข่ายอื่น ๆ ที่มาดูงาน ได้รับประโยชน์ด้วย”

(คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2559)

สอดคล้องกับการสำรวจการพัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรมงานอาชีพ อ้างจากข้อมูลสื่อทางโรงเรียน โดยสรุปเป็นผลงาน และได้กราฟแผนภูมิรูปวงกลมแสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังมีความสนใจในการต่อยอดในการประกอบอาชีพ แม้ว่าส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะไปเรียนต่อในสายสามัญก็ตาม ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาอาชีพเป็นประโยชน์ทั้งการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่งดังปรากฏในภาพ 31

ภาพ 33 ภาพผลรวมกิจกรรมงานอาชีพของนักเรียน

ตาราง 4 ภาพรวมทั้ง 3 ด้านผลการวิจัยเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>1. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านสภาพการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย</p> <p>1.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย</p> <p>1.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และดำเนินการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานร่วมกันเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันเข้าถึงวัตถุประสงค์ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยจัดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายวางแผนงานสอดคล้องกับนโยบายกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนต้นแบบ</p> <p>1.3 โรงเรียนมีแผนงาน โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพ การกำหนดแผนงาน โครงการโรงเรียน ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมกำหนดโครงการ แผนงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งการปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน</p>	<p>มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล</p> <p>1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน</p> <p>2. ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ</p> <p>3. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ</p> <p>4. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ</p> <p>5. นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>6. ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา</p> <p>มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
1.4 การส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพ ก่อนมีการพัฒนาอาชีพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียน และผู้สอน โดยมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่ นักเรียนผู้เรียนและครูผู้สอน การส่งเสริมพัฒนา ความรู้ นั้น อาจพัฒนาได้จากภายในองค์กรและ ภายนอกองค์กร รวมถึงชุมชน	1. คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด 2. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตามดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย 3. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา
1.5 การจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูลปัจจุบัน ที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล บุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การศึกษาต่อในสายอาชีพต่อสายสามัญ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อช่วยในการสนับสนุน ในการตัดสินใจ พัฒนางาน ในกลุ่มงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน 1. หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น 2. จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ 3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
1.6 การบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยายนั้น ต้องใช้ความร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นภาพและสร้างแรงบันดาลใจต่อการส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน	4. สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง 5. นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ 6. จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

ตาราง 4 (ต่อ)

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>1.7 มีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้องค์กรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการส่งอบรมในองค์กรต่าง ๆ ทำ MOU ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ รวมถึงการจัดอบรมที่โรงเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน และชุมชน</p> <p>1.8 มีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ในรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมโครงการงานอาชีพของนักเรียน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนสอน</p> <p>1.9 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยผนวกกับการงานอาชีพ ของนักเรียนและนักเรียนหอพักนอนของโรงเรียน</p> <p>1.10 มีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ซึ่งมีจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ</p>	<p>มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ</p> <p>1. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน</p> <p>2. จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน</p> <p>3. จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p>
<p>2. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ</p> <p>2.1 การวางแผน กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ใช้ กระบวนการ PDCA ใช้หลักการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นจัดกิจกรรม งานอาชีพ เพื่อสร้างนักเรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ มีความรับผิดชอบ</p> <p>รักการทำงาน กิจกรรมกลุ่ม มีความสามัคคี</p>	<p>มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>1. ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>2. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2.2 วิธีการ ออกแบบ/ชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพของนักเรียนสอดคล้อง กิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้นักเรียน ปฏิบัติจริงในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม บูรณาการ ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	3. ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา
2.3 สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้ สื่อเทคโนโลยี โดยให้นักเรียน คุณครู สืบค้น ร่วมกันตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้ แหล่งออนไลน์ หนังสือ ตามแหล่งค้นคว้า ใน โรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อช่วยในการ สนับสนุน และเชื่อมต่อการเรียนรู้ในกิจกรรมการ เรียนรู้ งานอาชีพของนักเรียน	4. ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับ การนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมา บูรณาการในการจัดการเรียนรู้
2.4 มีวิธีการวัดผลประเมินผล ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามแผนจัดกิจกรรม โครงการงานอาชีพของ นักเรียน ประเมินจาก วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ ทำแบบทดสอบและ ภาระงาน ตามชิ้นงานที่ได้รับ มอบหมายหรือที่ กำหนดไว้ โดยมีเครื่องมือในการวัดผล คือ แบบ สังเกต แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ รวมถึงการ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและ ผู้ปกครอง	5. ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่ หลากหลาย
2.5 นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้าง มีผลสัมฤทธิ์ หลังจากกิจกรรมเรียนรู้ งานอาชีพ นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์	6. ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไข ปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและ คุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค
	7. ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนากิจการ การเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการ ปรับปรุงการสอน
	8. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา
	9. ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับ มอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

ตาราง 4 (ต่อ)

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>ทางการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 – 4.0 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความอดทน ฝึกความพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และเกิดทักษะงานอาชีพ มีองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพ</p> <p>2.6 โรงเรียนมีเครือข่ายการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนับสนุนการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ มีวิทยากร ให้ความรู้ ทักษะงานอาชีพ และจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ลงงาน ทางวิชาการด้านทักษะงานอาชีพ กับ โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ และ โรงเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ รวมถึงถูกตั้งเป็นโรงเรียนต้นแบบ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Best practice) ใน เรื่องของทักษะ งานอาชีพ ของนักเรียน เพื่อไปขยายผลให้กับโรงเรียน เขตพื้นที่สูง ถิ่นทุรกันดาร</p>	<p>มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้</p> <p>1. มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับ ครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>3. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการนำอาชีพ พัฒนาตนเองของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษา</p> <p>3.1 นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรม และมีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพ นักเรียนมีทักษะงานอาชีพ</p>	<p>มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

ผลการวิจัยมีประเด็นการศึกษาดังนี้	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับช่วยเหลือครอบครัว นำความรู้ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัว และยังเป็นวิชานำไปประกอบอาชีพได้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการบันทึกสัดส่วนการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน ซึ่งเป็นการแสดงความสนใจและให้ความสำคัญของการนำความรู้ทางด้านพัฒนาอาชีพไปใช้ให้เกิดประโยชน์</p>	

ตาราง 5 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านสภาพการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
<p>มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล</p> <p>มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p>	<p>1. ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในรูปแบบการประชุมคณะกรรมการ บุคลากร และสถานักเรียนของโรงเรียนร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ตามแผนที่ได้กำหนดร่วมกัน</p> <p>2. ผู้บริหารมีการส่งเสริมบุคลากรเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียนเต็มรูปแบบ โดยมีการส่งเสริม ถ่ายทอด องค์ความรู้จากภายในองค์กร และภายนอกองค์กร รวมถึงชุมชน</p>

ตาราง 5 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
	3. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตามความเหมาะสมเต็มตามศักยภาพของบุคลากรตามแผนงานซึ่งมีขอบข่ายงานที่ชัดเจน
	4. ผู้บริหารให้คำปรึกษาทางวิชาการ และมีการบริหารจัดการ การศึกษาการงานอาชีพของนักเรียนซึ่งเกิดความพึงพอใจกับ ชุมชน นักเรียน หน่วยงานต้นสังกัด องค์กรภายนอก
	5. คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมงานอาชีพนักเรียน ร่วม กำหนดเป้าหมาย ระดมทรัพยากรปัจจัยนำเข้า ร่วมจัด กิจกรรมงานอาชีพให้กับนักเรียน และกำกับติดตามการ ดำเนินงานของสถานศึกษา

ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

ตาราง 6 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล	6. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร ซึ่งมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มี ความสอดคล้องตามบริบทชุมชนซึ่งเป็นเขตพื้นที่สูง ถิ่น ทูรกันดาร ความต้องการของผู้เรียน
มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	7. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยนำข้อมูล สาระสนเทศของโรงเรียน กำหนดโครงการ แผนงานกลุ่ม สาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งเสริมมือปฏิบัติจริง ตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน การ ดำเนินงานให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ ของนักเรียน มีการทำ MOU บันทึกข้อตกลง ร่วมกับ
มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการ จัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้	

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	<p>สถานศึกษาวิทยาลัยการงานอาชีพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง</p> <p>8. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ในรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมโครงการ งานอาชีพของนักเรียน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนสอน</p> <p>9. สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยผนวกกับการงานอาชีพ ของนักเรียนและนักเรียนหอพักนอนของโรงเรียน</p> <p>10. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ซึ่งมีจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้คำนึงถึงความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยายนั้นใช้ความร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพกระตุ้นการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจต่อ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	11. ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เนื้อหาสาระมีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ออกแบบ/ชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ งาน อาชีพของนักเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ นอกโรงเรียน และมีวิธีการวัดผล ประเมินผล ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการนำอาชีพพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษา

ตาราง 7 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความสัมพันธ์ผลการวิจัย
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	12. นักเรียนมีทักษะงานอาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับช่วยเหลือครอบครัว นำความรู้ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่ม ให้ครอบครัวและยังเป็นวิชานำไปประกอบอาชีพใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสังเกตสนทนากับข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ผู้บริหาร : ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแม่ระมาดน้อย จำนวน 1 คน

ตัวแทนชุมชน : คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน

หัวหน้าวิชาการ จำนวน 1 คน และคุณครูผู้สอนงานอาชีพ จำนวน 1 คน

นักเรียน : นักเรียนที่มีส่วนร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพ โรงเรียนแม่ระมาดน้อย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน ,นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 คน,นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน

งานวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มให้ข้อมูลหลักในเชิงลึกด้านการส่งเสริมงานอาชีพ โรงเรียนแม่ระมาดน้อย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากผู้ถูกสัมภาษณ์จะต้องตอบตามที่ได้ ผู้สัมภาษณ์กำหนดไว้ ตามเครื่องมือของงานวิจัยในบทที่ 3 โดยกำหนดประเด็นและสัมภาษณ์จากการสุ่มจำนวนประชากร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาเขียนสรุป โดยใช้เทคนิควิธีการสำรวจ สังเกต และสัมภาษณ์เชิงลึก และนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งมี 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. ด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย
2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ
3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย ตามประเด็นการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านสภาพการดำเนินงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนแม่ระมาดน้อยการจัดการจัดการและสถานที่ การจัดการ สถานะสถานที่ การเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์และนักเรียนสามารถลงมือทำได้จริงคือ การที่โรงเรียนมีสถานที่ เชื้ออำนวยต่อการฝึกปฏิบัติ ลงมือทำด้วยตนเองได้จริง การจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาและสถานที่ ของโรงเรียนแม่ระมาดน้อยมีพื้นที่ค่อนข้างกว้าง เนื้อที่ประมาณ 50 ไร่นี้แบ่งเป็น อาคารเรียน 6 อาคารและอาคารโรงอาหาร 1 อาคาร และมีพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม เมื่อศึกษาสภาพโรงเรียนตาม ลักษณะภูมิภาคแล้วจะเห็นว่ามีเขตพื้นที่ติดต่อกัน สะดวกต่อการขนส่งคมนาคมอย่างมาก เพราะ โรงเรียนอยู่ติดถนน และเหมาะแก่การทำเกษตร เพราะพื้นที่เพาะปลูกเป็นพื้นที่ค่อนข้างเอียง และติดกับเขตป่าไม้ และยังติดกับพื้นที่เพาะปลูกของชาวบ้าน จึงเป็นประโยชน์ต่อการฝึกงาน อาชีพแก่นักเรียนได้ค่อนข้างหลากหลาย

ผู้เรียนส่วนใหญ่แล้วเป็นเด็กนักเรียนที่มีเป็นชนเผ่า กะเหรี่ยง ม้ง และพม่า ซึ่งเป็นชาวไทยที่อาศัยอยู่เขตพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร มีความหลากหลายทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น ซึ่งอาศัยในเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 4 บ้านแพะ ตำบลชะเนาะ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านแพะ)

หมู่ที่ 5 บ้านห้วยบุลึง ตำบลชะเนาะ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก (สาขาบ้านห้วยบุลึง)

หมู่ที่ 8 บ้านแม่ระมาดน้อย ตำบลชะเนาะ อำเภอมะระมาด จังหวัดตาก

จะเห็นได้ว่า ความหลากหลายทางเชื้อชาติย่อมมีความถนัดในอาชีพของคนที่แตกต่างกัน เช่น ชนเผ่าม้ง จะถนัดเรื่องถักผ้า ชนเผ่ากะเหรี่ยง จะถนัดทอผ้า ส่วนคนไทยในบริเวณนั้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกพืชไร่ พืชนา พืชสวน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมอาชีพที่สอดคล้องกับนักเรียนในหมู่บ้านดังกล่าว เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละชาติพันธุ์ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของเด็กนักเรียนทั้ง 3 หมู่บ้านและรวมเด็กนักเรียนที่มีความแตกต่างของชาติพันธุ์อีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและหมู่บ้านโดยมีผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

1.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และดำเนินการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่ระมาดน้อยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานร่วมกันเพื่อให้ทุกคนมีส่วน

รับผิดชอบร่วมกันเข้าถึงวัตถุประสงค์ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยจัดการประชุมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษา และนักเรียน

กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายวางแผนงานสอดคล้องกับนโยบายกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของ โรงเรียนต้นแบบ

1.3 มีแผนงาน โดยการกระจายอำนาจแบ่งตามแผนงาน โดยมีการจัดหลักสูตร ซึ่งมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องตามบริบทชุมชนซึ่งเป็นเขตพื้นที่สูง ถิ่นทุรกันดาร ความต้องการของผู้เรียน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยนำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน กำหนดโครงการ โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพ การกำหนดแผนงาน โครงการโรงเรียน ครู และผู้บริหารมีส่วนร่วมกำหนดโครงการ แผนงานกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งเสริมการปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนด้านสภาพการดำเนินงาน การส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

1.4 การส่งเสริม และพัฒนามูลฐานเกี่ยวกับงานอาชีพ ก่อนมีการพัฒนาอาชีพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนและผู้สอน โดยมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่ นักเรียน ผู้เรียนและครูผู้สอน การส่งเสริมพัฒนาความรู้ นั้น อาจพัฒนาได้จากภายในองค์กรและภายนอก องค์กร รวมถึงชุมชน

1.5 การจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูลปัจจุบันที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล บุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การศึกษาต่อในสายอาชีพต่อสายสามัญ โดยเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนเพื่อช่วยในการสนับสนุน ในการตัดสินใจ พัฒนางาน ในกลุ่มงานต่างๆ ของโรงเรียน

1.6 การบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยากาศนั้น ต้องใช้ความร่วมมือกันของคนในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นภาพและสร้างแรงบันดาลใจต่อ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน

1.7 มีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้องค์กรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะ เป็นการส่งเสริมในองค์กรต่างๆ ทำ MOU ร่วมกับองค์กรอื่นๆ รวมถึงการจัดอบรมที่โรงเรียน เชิญ วิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูนักเรียน และชุมชน

1.8 มีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ในรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละ กิจกรรมโครงการ งานอาชีพของนักเรียน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนสอน

1.9 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยผนวกกับการงานอาชีพ ของนักเรียนและนักเรียนหอพักนอนของโรงเรียน

1.10 มีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ซึ่งมีจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้คำนึงถึงความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงพอ ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยายนั้น ใช้ความร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพ กระตุ้นการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจต่อการส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

2.1 การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ใช้ กระบวนการ PDCA ใช้หลักการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นจัดกิจกรรม งานอาชีพ เพื่อสร้างนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรับผิดชอบ รักการทำงาน กิจกรรมกลุ่ม มีความสามัคคีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.2 วิธีการ ออกแบบ/ชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียนสอดคล้องกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ นักเรียนปฏิบัติจริงในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม บูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

2.3 สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยี โดยให้นักเรียน คุณครู สืบค้นร่วมกันตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้ แหล่งออนไลน์ หนังสือ ตามแหล่งค้นคว้า ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อช่วยในการสนับสนุน และเอื้อต่อการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียน

2.4 มีวิธีการวัดผลประเมินผล ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามแผนจัดกิจกรรม โครงการงานอาชีพของ นักเรียน ประเมินจากวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ ทำแบบทดสอบและภาระงาน ตามชิ้นงานที่ได้รับ มอบหมายหรือที่กำหนดไว้ โดยมีเครื่องมือในการวัดผล คือ แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง

2.5 นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้าง มีผลสัมฤทธิ์หลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ที่ 3.5 – 4.0 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความอดทน ฝึกความพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และเกิดทักษะงานอาชีพ มีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ

2.6 โรงเรียนมีเครือข่ายการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนับสนุนการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ มีวิทยากร ให้ความรู้ ทักษะงานอาชีพ และจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ผลงาน ทางวิชาการด้านทักษะงานอาชีพ กับ โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ และ โรงเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ รวมถึงถูกตั้งเป็นโรงเรียนต้นแบบ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Best practice) ใน เรื่องของทักษะ งานอาชีพของนักเรียน เพื่อไปขยายผลให้กับโรงเรียน เขตพื้นที่สูง ถิ่น ทูรกันดาร

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

3.1 นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรม มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับการช่วยเหลือครอบครัว นำความรู้ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัว และยังเป็นวิชานำไปประกอบอาชีพใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน

ด้วยเหตุนี้ผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทั้ง 3 ประเด็นหลักนั้น ผู้สัมภาษณ์ตอบ คำถามตรงตามข้อคำถามที่กำหนดในที่ 3 จะเห็นได้ว่างานวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงแต่เป็นแค่การศึกษา ผลงานวิจัยของผู้วิจัยเท่านั้น แต่สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ให้แก่ผู้วิจัยกับบุคลากรในโรงเรียนแม่ระมาด น้อย และยังมีการเพิ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของการส่งเสริมงานอาชีพของ นักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย ในครั้งนี้ พบว่าการส่งเสริมงานอาชีพสามารถเป็นแนวทาง ในเรื่องของแนวปฏิบัติที่ดี ที่สามารถให้ผู้บริหารนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา โดยมีปัจจัย ตามที่ ทิม ไวแอทท์ และคณะ (Tim Wyatt and Other, 2004, อ้างอิงใน อธิพล อายุวัฒน์, 2552, น. 34) กล่าวไว้ ซึ่งงานวิจัยนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ และแบ่งด้านความสนใจได้เป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านสภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนแม่ระมาดน้อย

1.1 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในรูปแบบการประชุมคณะกรรมการ บุคลากร และสภานักเรียนของ โรงเรียน ร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ตาม แผนที่ได้กำหนดร่วมกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

1.2 ผู้บริหารมีการส่งเสริมบุคลากรเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียนเต็มรูปแบบโดยมีการส่งเสริม ถ่ายทอด องค์ความรู้จากภายในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมถึงชุมชนซึ่งมีความสอดคล้องมาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

1.3 ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตามความเหมาะสมเต็มตามศักยภาพของบุคลากรตามแผนงานซึ่งมีขอบข่ายงานที่ชัดเจน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

1.4 ผู้บริหารให้คำปรึกษาทางวิชาการ และมีการบริหารจัดการการศึกษาการงานอาชีพของนักเรียนซึ่งเกิดความพึงพอใจกับ ชุมชน นักเรียน หน่วยงานต้นสังกัด องค์กรภายนอก ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

1.5 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมงานอาชีพนักเรียน ร่วมกำหนด เป้าหมาย ระดมทรัพยากรปัจจัยนำเข้า ร่วมจัดกิจกรรมงานอาชีพให้กับนักเรียน และกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.6 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร ซึ่งมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องตามบริบทชุมชนซึ่งเป็นเขตพื้นที่สูง ถิ่นทุรกันดาร ความต้องการของผู้เรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1.7 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยนำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน กำหนดโครงการ แผนงานกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งเสริมปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน การดำเนินงานให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพของนักเรียน มีการทำ MOU บันทึกข้อตกลง ร่วมกับสถานศึกษาวิทยาลัยการงานอาชีพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพของนักเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1.8 สถานศึกษามีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ในรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมโครงการ งานอาชีพของนักเรียน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1.9 สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยผนวกกับการงานอาชีพ ของนักเรียนและนักเรียนหอพักนอนของโรงเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1.10 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ซึ่งมีจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้คำนึงถึงความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงพอ ให้สอดคล้องกับงานอาชีพ การจัดสถานที่และบรรยายนั้น ใช้ความร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพ กระตุ้นการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจต่อ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ

2.1 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เนื้อหาสาระมีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้เรียนออกแบบ/ชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้งาน อาชีพของนักเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน และมีวิธีการวัดผลประเมินผล ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.2 นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้าง มีผลสัมฤทธิ์หลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

2.3 โรงเรียนมีเครือข่ายการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนับสนุนการจัดกิจกรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา

3.1 นักเรียนมีทักษะงานอาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับช่วยเหลือครอบครัว นำความรู้ไปประกอบอาชีพในช่วงปิดภาคเรียน และระหว่างภาคเรียน สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ครอบครัวและยังเป็นวิชานำไปประกอบอาชีพได้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยนี้ มุ่งเน้นการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี การส่งเสริมงานอาชีพตามหลักการของ การส่งเสริมอาชีพ ตามหลักการแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง ความไม่ประมาท ตระหนักถึงหลักความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล โดยมีความรู้ มีข้อมูล มีภูมิปัญญา ท้องถิ่น เป็นทุนของท้องถิ่นสร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับประชาชน จะเห็นได้ว่าแนวปฏิบัติที่ดี เป็นประโยชน์อย่างมากต่อ การบริหารการศึกษาในโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนจะมีโครงสร้าง การวางแผนการบริหารการศึกษาอย่างชัดเจน มีความร่วมมือกันปรึกษาวางแผน และดำเนินงานไปอย่างพร้อมๆกัน ไม่ว่าจะทำงานร่วมกับองค์กรภายในโรงเรียน หรือองค์กรภายนอกโรงเรียน มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน รวมถึงการประเมินผลงานของโครงสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกด้วย

ผู้วิจัย ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษานี้ไปเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน รวมถึงการบริหารจัดการชีวิตของตนเองและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง ทำประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัวของนักเรียนในโรงเรียนของตน ทำให้ได้ทราบว่า การมีชีวิตที่พอเพียง ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไม่หรูหรา บางครั้งทำให้ชีวิตความเป็นอยู่คุณภาพชีวิตของสังคม มีสภาพที่น่าอยู่ขึ้นได้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการศึกษาต่อยอดการส่งเสริมอาชีพ และยังสามารถในเรื่องการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมอาชีพ หรือนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในด้านอื่นๆ เพื่อนำไป พัฒนาองค์กร เพื่อได้ประโยชน์สูงสุด และนำผลวิจัยที่ได้นี้ไป เป็นหลักฐานประกอบของบประมาณกับองค์กรภายนอกเช่น บริษัทเอกชน วิทยาลัยงานอาชีพ และมหาวิทยาลัยการส่งเสริมอาชีพต่างๆ ที่มีการส่งเสริมงานอาชีพในภาครัฐ รวมถึงการมีส่วนร่วมเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมการอาชีพ ให้ทุนนักเรียน ส่งวิทยากรที่มีความรู้เข้ามาอบรมรวมถึงการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด ในเรื่องการบริหารงานโรงเรียน การจัดการเรียนรู้ สถานศึกษา
คุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของการส่งเสริมงานอาชีพของ
นักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนแม่ระมาดน้อย ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้า มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
ครั้งนี้

1. งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ทำให้การเก็บข้อมูลที่ได้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการ
แสดงความคิดเห็นส่วนตัว ไม่สามารถประเมินได้ว่า คำพูดของใครถูกหรือ ผิด ไม่สามารถประเมิน
หรือคิดเป็นร้อยละ ซึ่งได้ค่าออกมา อาจไม่ครบถ้วน ทำให้การประเมินของผู้วิจัย คลาดเคลื่อน
อนาคตหากนางงานวิจัย นี้ ไปศึกษาต่อ ควร แยกประเมินผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นกลุ่มๆ โดยแบ่งกลุ่มผู้
ประเมินอยู่ในระดับเดียวกัน และอาจมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างโรงเรียนที่มีการส่งเสริม
งานอาชีพของนักเรียน
2. ควรมีการเก็บข้อมูลการต่อยอดของนักเรียน ให้มากกว่านี้ เพราะ เป็นสิ่งที่จะแสดง
ผลสัมฤทธิ์ว่า โรงเรียนสร้างประโยชน์ และสร้างอาชีพให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้จริง สามารถผลิตคน
ให้ตลาดแรงงานได้จริง
3. ในการศึกษาการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียนครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาสภาพ
ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน สพป.ตากเขต 2 กลุ่มโรงเรียนเขต
พื้นที่สูง ทูรกันดาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน ของ
สถานศึกษาต่อไป
4. ผลงานวิจัยที่ได้นี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางการบริหารงานด้านการส่งเสริมงาน
อาชีพของนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเกิดประสิทธิภาพในด้านการบริหารเพิ่มมากขึ้น
5. ผลงานวิจัยแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมอาชีพเล่มนี้ มีการพัฒนาต่อยอดเกี่ยวกับ
ศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างของเรื่องชาติพันธุ์และความถนัดที่แตกต่างกันของแต่ละ
ทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรค

1. การสื่อสารข้อมูลระหว่าง ผู้สัมภาษณ์ และถูกสัมภาษณ์ ไม่ตรงกัน เนื่องจาก ผู้ถูก
สัมภาษณ์ให้ข้อมูลในการตอบการสัมภาษณ์ ซึ่งไม่เข้าใจคำถาม จึงทำให้คำตอบคลาดเคลื่อน
รวมถึงภาษาในการสื่อสารด้วย

2. เวลาซึ่งมีความแตกต่างระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก การกำหนดเวลาเนื่องจาก บทบาทภาระหน้าที่ ตำแหน่งที่แตกต่างกัน และสถานที่ โรงเรียนที่ทำการศึกษาคือเป็นโรงเรียนที่อยู่ใน ค่อนข้างไกล

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.(2558).คอลัมน์การศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม,นักเรียนร้อยละ 60

ไปไม่ถึงอุดมศึกษา เหตุออกกลางคันแนะขั้นพื้นฐานสอนทักษะอาชีพ.

หนังสือพิมพ์คมชัดลึก, ปีที่ 14, ฉบับที่ 4850. สืบค้นจาก

<https://www.dropbox.com/s/f8y1noaj267sw2c/KhomChadLuek300115.pdf?dl=0>

กระทรวงศึกษาธิการ.(2557).นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/office/plan2557.pdf>

ไกรยส ภัทราวาท. (2557). สำนักส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. สืบค้นจาก

<http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=992>

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2558). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน. สืบค้นจาก [http://www.moe.go.th/moe/th/news/](http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=40283&Key=news20)

[detail.php?NewsID=40283&Key=news20](http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=40283&Key=news20)

คณะครูโรงเรียนแม่ระมาดน้อย เขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2.(2558). ข้อมูลทั่วไปและแผนปฏิบัติการ

การโรงเรียน แม่ระมาดน้อย.ดาก: โรงเรียนแม่ระมาดน้อย

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ. (2557).นโยบายรัฐบาล.สืบค้น จาก

http://www.opdc.go.th/Law/File_download/law19957.pdf

ธีรพล อายุวัฒน์.(2552). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.นครปฐม

บุรชัย ศิริมหาสาร.(2547). การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ: Best practices.นครปฐม.สืบค้น

จาก http://www.sobkroo.com/img_news/file/1252100758.pdf

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕).การ

ส่งเสริมอาชีพในสถานศึกษาและแนวคิดระบบทวิภาคี.กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูป

การศึกษา

ไพโรจน์ ปุยวงศ์วัฒนา.(2545). ทำอย่างไรจึงเป็นวิธีการปฏิบัติที่ดีเป็นเลิศ,สืบค้นจาก

<https://www.gotoknow.org/posts/548650>

รุ่งฤทัย พิมพ์สิงห์.(2557).งานวิจัยเรื่องการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ภายในกรณีศึกษา โรงเรียนน้ำตบพิทยาคม.พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศิริกาญจน์ อะนันต์ และคณะ.(2556). *การส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง*.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตากเขต 2.กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สถาบัน กศน.ภาคกลาง.(2555).*การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของ*

ศูนย์มีกีฬาอาชีพชุมชนในภาคกลาง. กรุงเทพฯ: สถาบัน กศน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ตาก เขต 2. (2558). *ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต 2. สืบค้นจาก <http://www.takesa2.go.th>

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2546). *กรณีศึกษา Best practices การบริหารกระบวนการ*.

กรุงเทพฯ: เรดเฟอริ์นคริสเชียน.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทย วัฒนาพานิช.

สุรชาติ ศรีสรานุกุลวงศ์. (2550). *ความหมายและความสำคัญของวารสารคุณค่าแห่งอาชีพ*.

สืบค้นจาก http://ebook.nfe.go.th/nfe_ebook/data_o_ebook/pdf/026/0026_64.pdf

สุนิศา อุดมเดช .(2558). *ความหมายของ Best Practice, Best Practice กับการจัดการ ความรู้*.

พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

สมคิด พรหมจ้อย และคณะ.(2540). *ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ* สืบค้นจาก

[http://e-book.ram.edu/e-book/h/HC334\(50/HC334-7.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/h/HC334(50/HC334-7.pdf)

David Arendale, Ph.D National Best Practices Center Manager and Associate Professor,

University of Minnesota,2015 ,*what is a best education Practice*, Retrieve from

<http://www.besteducationpractices.org/what-is-a-best-practice/>

Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague . (2011). *Theory and*

Methodology of Best Practice Research: A Critical Review of the Current State.

Retrieve from <http://cejpp.eu/index.php/ojs/article/viewFile/99/81>

มหาวิทยาลัยนครพนม

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก หนังสือขออนุญาต

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๔๐๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....(0).....ฉบับ

ด้วย นายพชรพล นมเนย รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๑๐๒๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแม่ระมาดน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ศรีพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย วิทยาอารีย์กุล)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นายพชรพล นมเนย

โทร ๐๙-๕๕๕๗-๒๐๒๘

ภาคผนวก ข แนวคำถามในการสัมภาษณ์

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (ผู้บริหารสถานศึกษา)
เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

1.2 โรงเรียนของท่านมีแผนงาน / โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

1.3 โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

.....
.....
.....

เรื่อง ๒

1.7 ใ้เขียนประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ๒

.....
.....
.....

1.6 ใ้เขียนประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ๒

.....
.....
.....

เรื่อง ๓

1.5 ใ้เขียนประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ๓

.....
.....
.....

1.4 ใ้เขียนประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ๓

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ฐานอาชีพของโรงเรียน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการวางแผน กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการในการจัดการเรียนรู้ฐานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 โรงเรียนของท่านมีวิธีการ ออกแบบ/ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

2.3 โรงเรียนของท่านมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ฐานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

2.4 โรงเรียนของท่านมีวิธีการวัดผลประเมินผล อย่างไร

.....

.....

.....

2.5 โรงเรียนของท่าน นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้างหลังจากกิจกรรมเรียนรู้ฐานอาชีพของโรงเรียน

.....

.....

.....

2.6 โรงเรียนของท่านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2.7 โรงเรียนของท่านมีเครือข่ายมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

3.1 โรงเรียนของท่าน นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมงาน
อาชีพในโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 โรงเรียนของท่าน มีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (ครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ)
เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีที่จัดการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 โรงเรียนของท่านมีแผนงาน / โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.4 โรงเรียนของท่านจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.5 โรงเรียนของท่านมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับงานอาชีพได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.6 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

1.7 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการวางแผน กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

2.2 โรงเรียนของท่านมีวิธีการ ออกแบบ/ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

2.3 โรงเรียนของท่านมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ
อย่างไร

.....
.....
.....

2.4 โรงเรียนของท่านมีวิธีการวัดผลประเมินผล อย่างไร

.....
.....
.....

2.5 โรงเรียนของท่าน นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้างหลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพของ
โรงเรียน

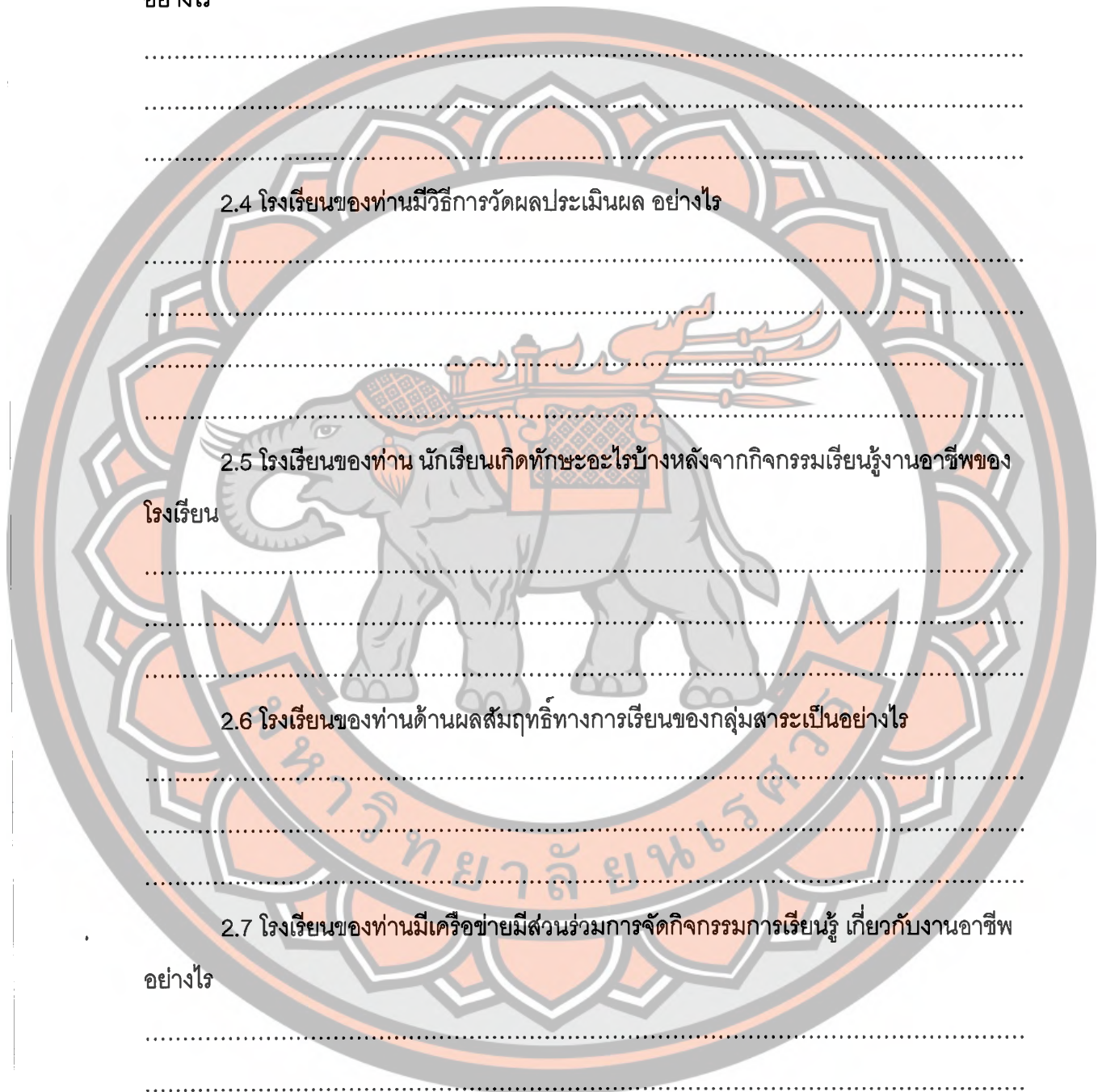
.....
.....
.....

2.6 โรงเรียนของท่านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

2.7 โรงเรียนของท่านมีเครือข่ายมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....
.....
.....

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

3.1 โรงเรียนของท่าน นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

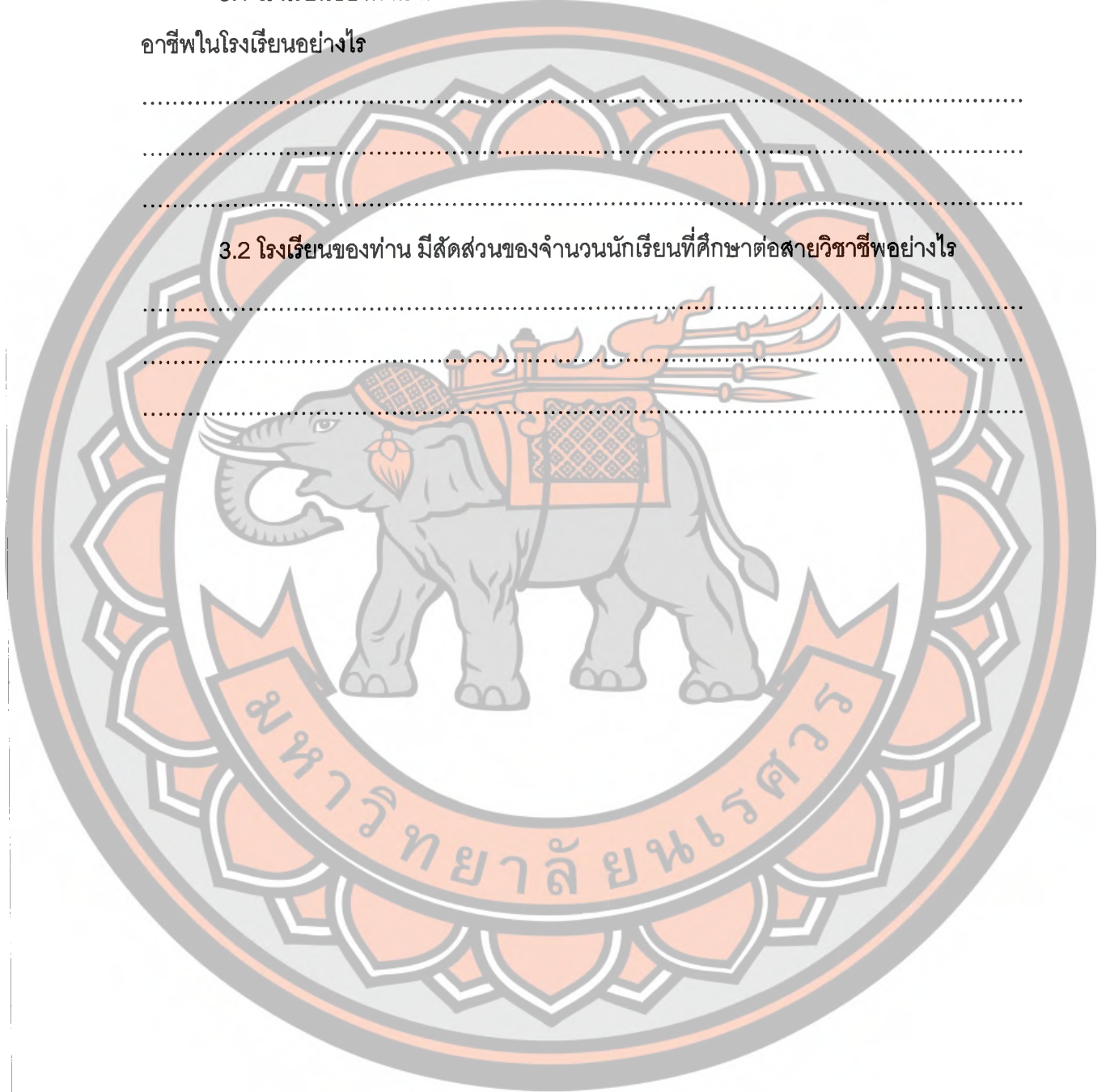
.....

3.2 โรงเรียนของท่าน มีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (ครูผู้สอน)
เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนของท่านมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 โรงเรียนของท่านมีแผนงาน / โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.4 โรงเรียนของท่านจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.5 โรงเรียนของท่านมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ให้สอดคล้องกับงานอาชีพได้อย่างไร

.....

.....

.....

1.6 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

1.7 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการวางแผน กำหนดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ตรงตามความ
ต้องการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 โรงเรียนของท่านมีวิธีการ ออกแบบ/ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....

.....

.....

2.3 โรงเรียนของท่านมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ
อย่างไร

.....
.....
.....

2.4 โรงเรียนของท่านมีวิธีการวัดผลประเมินผล อย่างไร

.....
.....

2.5 โรงเรียนของท่าน นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้างหลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพของ
โรงเรียน

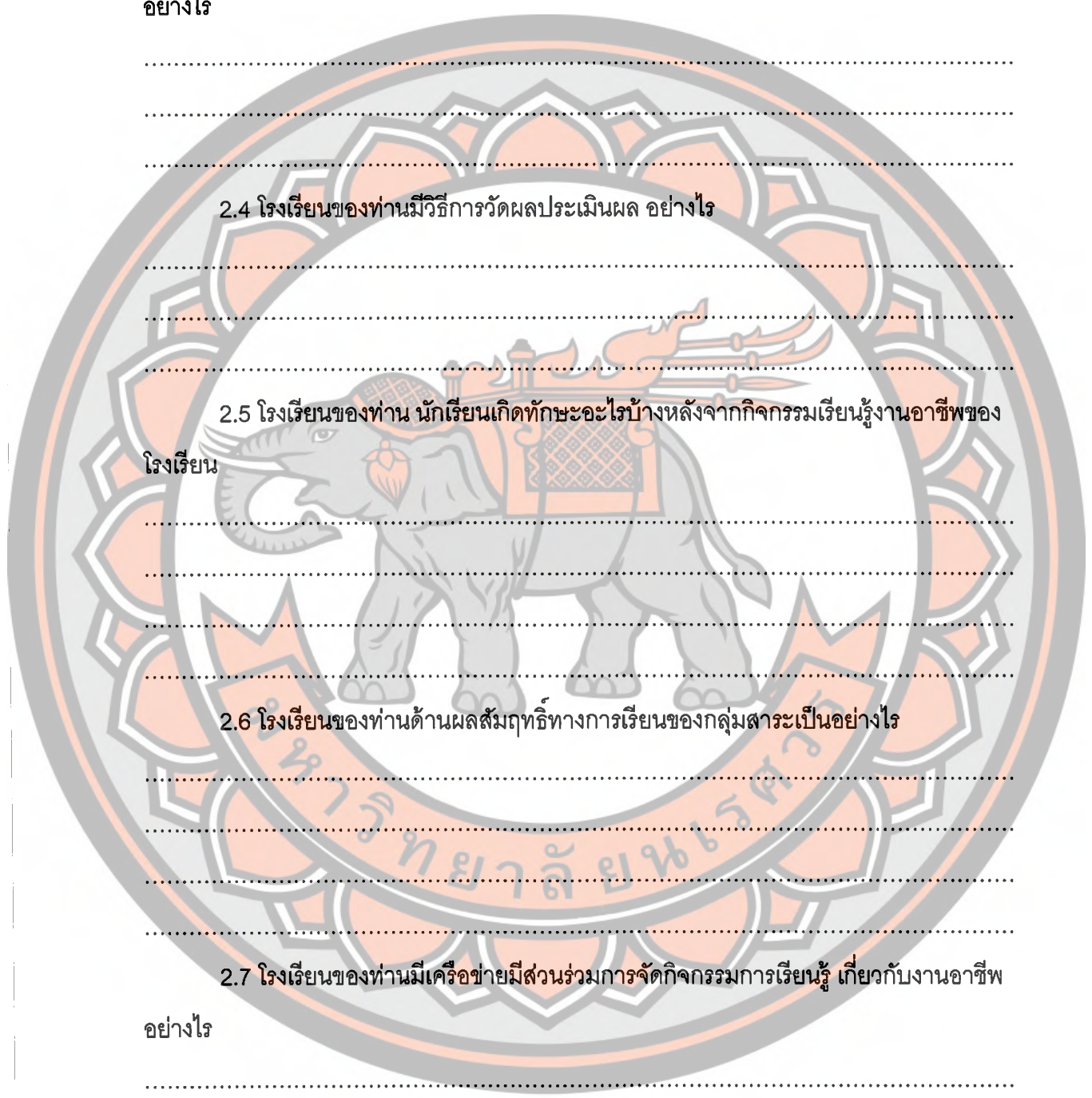
.....
.....
.....

2.6 โรงเรียนของท่านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

2.7 โรงเรียนของท่านมีเครือข่ายมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....
.....

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

3.1 โรงเรียนของท่าน นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดหลังการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

3.2 โรงเรียนของท่าน มีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพอย่างไร

.....

.....

**แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (กรรมการสถานศึกษา)
เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน**

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน

1.1 ท่านได้มีส่วนร่วมการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

1.2 ท่านได้มีส่วนร่วมแผนงาน / โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานอาชีพของโรงเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

1.3 ท่านได้มีส่วนร่วมการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับงานอาชีพของโรงเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

1.4 ท่านได้มีส่วนร่วมการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพของโรงเรียน
อย่างไร

.....

.....

.....

1.5 ท่านได้มีส่วนร่วมการดำเนินการเพื่อให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพ
อย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

2.1 ท่านได้มีส่วนร่วมเครือข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

3.1 ท่านได้ทราบผลการศึกษาของนักเรียน ได้ต่อยอดจากการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริม
งานอาชีพในโรงเรียนเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โรงเรียนนครพนม

3.2 หน้าที่การงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (นักเรียน)
เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เวลา..... สถานที่.....

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนของท่านมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานอาชีพได้อย่างไร

.....
.....
.....

1.2 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

1.3 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเพื่อให้องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

2.1 โรงเรียนของท่านมีวิธีการ / ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....

2.2 โรงเรียนของท่านมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพอย่างไร

.....
.....

2.3 โรงเรียนของท่านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระเป็นอย่างไร

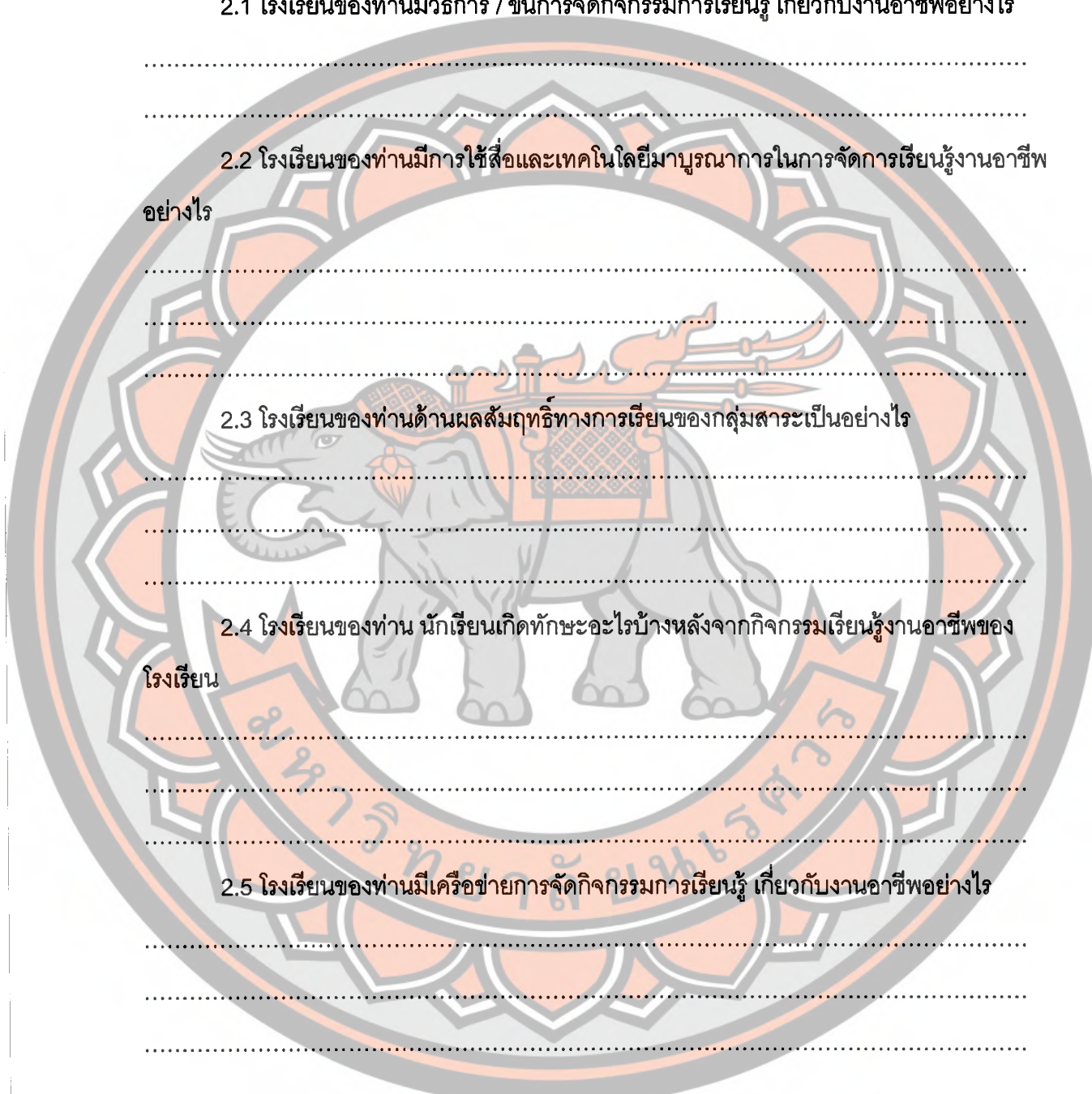
.....
.....

2.4 โรงเรียนของท่าน นักเรียนเกิดทักษะอะไรบ้างหลังจากกิจกรรมเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน

.....
.....

2.5 โรงเรียนของท่านมีเครือข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับงานอาชีพอย่างไร

.....
.....

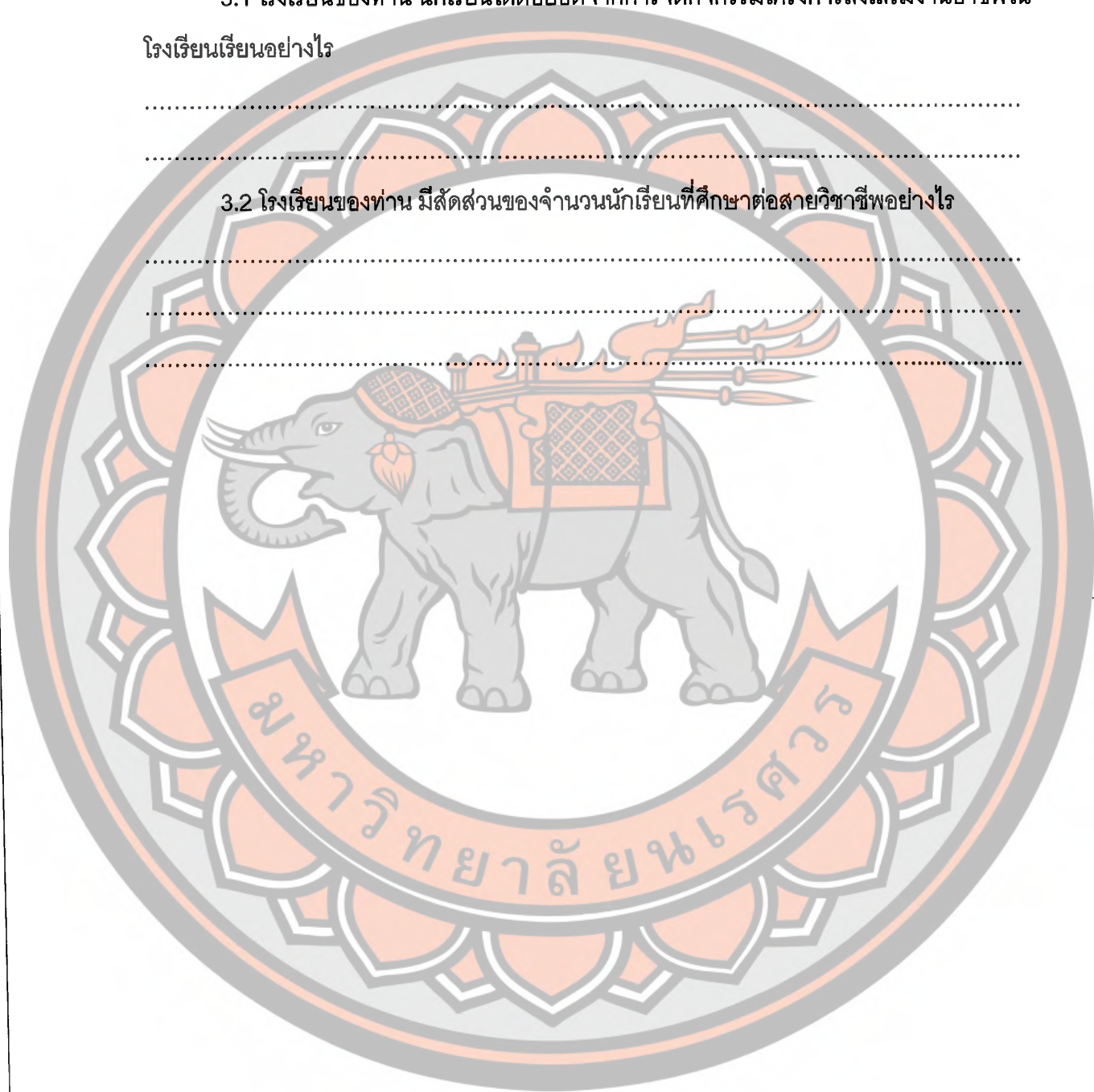
3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจากการศึกษา

3.1 โรงเรียนของท่าน นักเรียนได้ต่อยอดจากการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียนเรียนอย่างไร

.....
.....

3.2 โรงเรียนของท่าน มีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค แนวคำถามในการสำรวจ

แนวคำถามในการสำรวจ

รายการ	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1. สภาพการดำเนินงานการส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน			
1.1 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ มีโครงสร้างการบริหารและแผนการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร			
1.2 โรงเรียนของท่านมีแผนงาน / โครงการดำเนินงานในการส่งเสริมงานเป็นลายลักษณ์อักษร			
1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษร			
1.4 มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนางานอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร			
1.5 มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน			
1.6 จัดสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด บรรยากาศดี สู้ปฏิบัติจริง			
1.7 บุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน การพัฒนางานอาชีพ			
1.8 มีผู้แทนชุมชนเข้าประชุม วางแผน พัฒนาและร่วมดำเนินการตามแผนในบทบาทที่เหมาะสม			
1.9 มีผู้แทนองค์กรภายนอกร่วมดำเนินการตามแผนในบทบาทที่เหมาะสม			
2. ด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพของโรงเรียน			
2.1 มีโครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรที่สอดคล้องกับงานส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน			
2.2 มีแผนการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ			
2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเกี่ยวกับงานอาชีพ			

เรื่อง แนวปฏิบัติที่จัดการส่งเสริมงานอาชีพของนักเรียน

รายการ	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมีแผนที่ชัดเจนเป็นรายวันรายสัปดาห์และรายเดือน			
2.5 จัดมุมความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับงานอาชีพ			
2.6 ประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียน			
2.7 มีผลสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
2.5 มีวิทยากรพิเศษร่วมในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ			
3. ด้านการนำอาชีพไปพัฒนาตนเองของนักเรียนหลังจบการศึกษา			
3.1 มีข้อมูลนักเรียนในการศึกษาต่อหลังจบการศึกษา			
3.2 รวบรวมสถิติการเข้าเรียน ร่วมกิจกรรมงานอาชีพ วิเคราะห์ ประเมินผล และสรุปผล รายงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นฐานข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง			

๒๕๖๕

มหาวิทยาลัยพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล พชรพล นมเนย
วัน เดือน ปี เกิด 26 ตุลาคม 2530
ที่อยู่ปัจจุบัน 32/4 ถนนศรีอุตรานอก ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
53000
ที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านท่าอาจ หมู่ 3 บ้านท่าอาจ ตำบลบ้านท่าอาจ
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ครู
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2554 ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พ.ศ. 2552 ศ.ศบ. (ภาษาอังกฤษธุรกิจนานาชาติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มหาวิทยาลัยพะเยา

มหาวิทยาลัยพระเทพ